

Jaarverslag Drents Museum 2019

INHOUD

VOORWOORD

Raad van toezicht	3
Algemeen directeur Harry Tupan	5
Nawoord	6
In memoriam	7

JAARVERSLAG 2019

In de prijzen!	9
Vincent van Gogh: ‘Drenthe is zoo mooi’	11
Een eigen cao	12
Dag Krul...	13
Een museum met veel vrienden	14
La bella vita	15

BIJLAGEN

Bijlage 1 Prestatie-eisen Provincie Drenthe 2019	23
Bijlage 2 Facts & Figures 2019	35
Bijlage 3 Aanwinsten 2019	44
Bijlage 4 Bruiklenen 2019	47
Bijlage 5 Publicaties 2019	50
Bijlage 6 Bestuurs- en nevenfuncties 2019	51

VOORWOORD

RAAD VAN TOEZICHT

Het afgelopen jaar was er een van veel spannende momenten voor het Drents Museum. Kon in 2018 het prachtige schilderij 'De Drentse Madonna' van Jozef Israëls met succes worden verworven, eind 2019 was het weer raak. Vincent van Goghs werk 'Onkruid verbrandende boer' werd ter veiling aangeboden. Het is een van de vijf schilderijen die hij met zekerheid in Drenthe heeft geschilderd. Deze kans zorgde voor grote opwinding in het museum: wat zou het mooi zijn als dat schilderij aan de collectie kon worden toegevoegd... En het lukte: het Drents Museum en het Van Gogh Museum zijn samen eigenaar geworden. Een schitterende aankoop waarover heel Nederland sprak.

Spannend was het ook rond de bekendmaking van de winnaar van de Global Fine Art Awards 2018 in de categorie Best Ancient Art. De grote archeologische tentoonstelling *Iran – Bakermat van de beschaving* verzilverde de nominatie niet, maar kreeg in New York wél een ander eerbetoon: de YOUiversal Award, de publieksprijs van de Global Fine Art Awards. En nog eens viel de Iran-tentoonstelling in de prijzen: het Drents Museum won de Museumtijdschrift Tentoonstellingsprijs 2019. Een prijs van en voor museumliefhebbers. Dat het publiek van het Drents Museum houdt,

is wel duidelijk! Hoe doen ze dat toch in het Drents Museum? Een succesvol aankoopbeleid voeren, prachtige tentoonstellingen maken, prijzen winnen en ondertussen: verbouwen, plannen ontwikkelen voor een complete herinrichting en een nieuwe Museum CAO implementeren. Dat kan alleen met een geweldig team van medewerkers en vrijwilligers dat zich zeven dagen per week met hart en ziel inzet voor 'hun' museum. De raad van toezicht heeft genoten van het afgelopen museumjaar en hoopt dat 2020 weer net zo veel spannende momenten en ontwikkelingen biedt!

Han Noten, voorzitter

RAAD VAN TOEZICHT DRENTS MUSEUM 2019

De heer drs. H.C.P. Noten, voorzitter

- Oud-burgemeester van Dalfsen
- Voorzitter AZN (Ambulancezorg)
- Voorzitter KNB (Koninklijke Bouwkeramiek)
- Voorzitter NVRD (Reinigingsdiensten)
- Voorzitter Raad van Toezicht PGB (Pensioenfonds)
- Voorzitter Raad van Commissarissen Espria
- Voorzitter Start Foundation

De heer mr. drs. H.E. Niebuir

- Voormalig partner Ernst & Young Zwolle

De heer drs. A. Pechtold

- Algemeen directeur CBR
- Voorzitter bestuurlijke stuurgroep renovatie Binnenhof

De heer R. Tuhuteru

- Directeur media- en communicatiebureau Tuhuteru en Partners BV
- Voorzitter Commissie Erfgoed van het Amsterdams Fonds voor de Kunsten

Mevrouw drs. T. Vellenga

- Directeur Artara
- Lid RvT – Museum het Mauritshuis
- Lid RvT – Het Noordbrabants Museum
- Voorzitter Stichting Codart Friends
- Bestuurslid Keys to Music Foundation

Mevrouw drs. M.L. van Wijhe

- Algemeen directeur Van Wijhe Verf B.V.

De heer drs. J.H.J. Zegering Hadders

- Voorzitter Stichting beheer Derdengelden Ai2 sinds 2008
- Board member Ageas SA/NV, lid Audit committee sinds 2009
- Board member AG Insurance SA/NV, lid Audit committee sinds 2015

Het afgelopen jaar is de raad van toezicht vier maal bijeengekomen.

De leden van de raad van toezicht ontvangen een vergoeding voor gemaakte onkosten en vacatiegeld.

VOORWOORD

ALGEMEEN DIRECTEUR HARRY TUPAN

2019 was om velerlei redenen een bijzonder en bewogen jaar. Wat begon op de tekentafel van Sax Architecten werd in 2019 opeens zichtbaar en tastbaar. De Abdijkerk is de state-of-the-art tentoonstellingsruimte geworden die we voor ogen hadden. De eerste kunstenaar die hier in het nieuwe jaar zijn werk mag tentoonstellen, is schilder David Schnell die behoort tot de derde generatie van de Leipziger Schule. Het nieuwe Grandcafé Krul begint vorm te krijgen en ook de contouren van het 'Glazen Paviljoen' zijn al te zien. Daarmee nadert de investeringsagenda in samenwerking met de provincie Drenthe zijn voltooiing.

Ondertussen werd de grote archeologische tentoonstelling van 2018, *Iran – Bakermat van de beschaving*, maar liefst twee keer bekroond door het publiek. Ook dit jaar hebben we uitstekende tentoonstellingen neergezet. Voor *Nubië* werd de grote tentoonstellingszaal omgetoverd tot een mysterieus piramidenlandschap. Het prachtige *Sprezzatura* was een Italiaans feest voor het oog en de Abdijzaal was voor even het 'circuit' van de Drentse wegracecoureur Egbert Streuer. Zelfs zijn oude zijspan stond er; menig bezoeker heeft daar verlangend naar gekeken.

De lopende tentoonstelling *Barbizon van het Noorden* – die geheel is samengesteld uit onze eigen collectie – blijkt een parel te zijn die nationaal wordt opgepakt in de pers. Heel trots ben ik daarop. Hoogtepunt van deze tentoonstelling zijn de twee werken die Vincent Van Gogh in 1883 in Drenthe maakte. Ze hangen naast elkaar: 'De Turfschuit' en 'Onkruid verbrandende boer' dat we samen met het Van Gogh Museum kochten. Het was de grootste aankoop uit de 165-jarige geschiedenis van het Drents Museum! *Barbizon van het Noorden* sluit naadloos aan bij ons nieuwe beleid dat geheel in lijn is met het sectoradvies van de Raad van Cultuur, namelijk: meer aandacht voor de eigen collectie. En dat is precies waar wij mee bezig zijn.

Met onze herinrichting gaan wij de iconische hoogtespunten van Drenthe laten zien. Het museum wil de 'portal' naar Drenthe worden en daarvoor gaan we samenwerken met allerlei partijen uit de provincie. Drenthe is schoon, puur en hip! Zoals kunstenaars in de eerste drie decennia van de twintigste eeuw naar Drenthe trokken om de schoonheid van het landschap vast te leggen, zo is er ook nu een trek naar Drenthe. Daarin wil het Drents Museum een rol spelen.

Dat de gemeente Assen ons daarin steunt met een groot bedrag in het kader van het Regionaal Economisch Programma (REP) is voor ons een enorme steun in de rug.

Ook onze eigen Stichting Steunfonds ontwikkelt zich goed. Dat stelde ons in staat om een heel bijzonder project te realiseren: Studio DM. Uit een legaat van een trouwe bezoeker van ons museum verkreeg het Drents Museum een huis in Assen. Wij willen op onze beurt iets teruggeven, in de geest van de schenker. Dat kan zijn op het gebied van beeldende kunst, talentvorming of de ontdekking van het Drentse landschap. Binnenkort neemt de eerste 'artist in residence' zijn intrek in Studio DM.

In 2019 was 'Betrouwbaarheid' onze centrale kernwaarde. Ik denk dat het Drents Museum een collegiaal en betrouwbaar museum is met een voorbeeldfunctie voor andere musea. Dat blijkt wel uit het feit dat collega's langskomen om te kijken hoe wij de zaken hier vormgeven en aanpakken. Betrouwbaar als werkgever zijn we ook. We zijn naar een beter passende CAO gegaan, de Museum CAO, en kunnen door deze aansluiting ook in de toekomst een betrouwbare werkgever blijven. Ik ben hier zeer tevreden over. Maar bovenal denk ik dat wij betrouwbaar zijn

in wat wij bieden en hoe wij daarmee voldoen aan de verwachting van de bezoekers. Bezoekers die trouw en in groten getale bleven komen, ondanks de verbouwing en het feit dat delen van het museum tijdelijk niet te bezoeken zijn. Dat is in hoge mate te danken aan de gastvrijheid en de inzet van alle medewerkers en vrijwilligers; samen met de collectie ons werkelijke en meest belangrijke kapitaal!

Harry Tupan, algemeen directeur

NAWOORD

Stichting Drents Museum heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het coronavirus. In navolging van de richtlijnen van het RIVM met betrekking tot het coronavirus, is het Drents Museum gesloten vanaf vrijdag 13 maart 2020. Dit geldt ook voor KINK. Alle evenementen en publieksactiviteiten van het Drents Museum zijn in ieder geval tot 1 juni 2020 geannuleerd. Dit heeft voor de stichting als gevolg dat er sprake is van een forse omzetsdaling, terwijl de kosten niet direct afnemen.

Het Drents Museum heeft een aantal maatregelen getroffen. Zo is het tentoonstellingsprogramma aangepast. De tentoonstelling *Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950* is verlengd tot en met 13 september 2020 en *In de ban van de Ararat – Schatten uit het oude Armenië* wordt verplaatst naar het voorjaar van 2021. De tentoonstelling *Viva la Frida* is verplaatst naar oktober 2021.

Door de financiële buffer en het aanpassen van de tentoonstellingskalender verwacht de stichting dat zij haar activiteiten in ieder geval in 2020 kan blijven voortzetten. Er wordt ondersteuning door de provincie Drenthe verwacht en waar nodig zal een beroep worden gedaan op de door de overheid aangekondigde noodmaatregelen.

IN MEMORIAM

Tonia Stijnman, nuchter en humorvol

Op 29 april 2019 is onze collega Tonia Stijnman op 64-jarige leeftijd overleden. Tonia was sinds 2001 bij ons museum in dienst als medewerker Beveiliging. Zij heeft zich altijd met volle overtuiging ingezet om het onze bezoekers naar de zin te maken. Tonia was betrouwbaar, humorvol en vasthoudend. Op geheel eigen wijze kreeg zij regelmatig de lachers op haar hand.

Wandelend in de natuur, op vakantie op Texel, tijdens het werk met de collega's en in haar geloof, voelde zij zich gelukkig. Tonia had een nuchtere kijk op zaken en een sterk gevoel voor rechtvaardigheid. Ze was betrokken bij vele facetten van het beveiligingswerk in het museum. Ook tijdens haar ziekte bleef ze geïnteresseerd in de organisatie en de medewerkers. Wij zijn dankbaar dat wij Tonia hebben mogen leren kennen en met haar hebben mogen samenwerken. Wij missen in Tonia een fijne collega en een bijzonder mens.

Karel Swager, vrijwilliger van het eerste uur

Als een van de eerste vrijwilligers (november 2011) was Karel Swager een bekend gezicht in ons museum. Karel overleed op 25 november 2019 tijdens zijn vakantie. Hij is bijna 84 jaar geworden.

Altijd keurig gekleed nam Karel achter de informatiebalie steevast voldoende tijd om bezoekers de juiste informatie te geven en hen wegwijs te maken. Ondanks zijn ziekte hield Karel zich plichtsgetrouw aan zijn rooster. Hij droeg het museum een zeer warm hart toe en heeft zo bijgedragen aan een gastvrije atmosfeer. Wij zijn hem zeer erkentelijk daarvoor en zullen zijn markante verschijning en vriendelijke persoonlijkheid missen.

JAARVERSLAG 2019

IN DE PRIJZEN!

Met de grote archeologietentoonstelling van 2018, *Iran – Bakermat van de beschaving*, heeft het Drents Museum zich nationaal en internationaal in de kijker gespeeld. Een groot deel van de tweehonderd archeologische objecten was nooit eerder buiten Iran te zien geweest, een primeur! De spectaculaire vormgeving was betoverend: een oosterse bazaar met een op ware grootte nagemaakte rotswand. Bezoekers werden als het ware ondergedompeld in het oude Iran.

De tentoonstelling viel meerdere malen in de prijzen. Dat heeft wereldwijd een enorme golf aan publiciteit opgeleverd. Net als *The Great Liao* in 2017, werd de Irantentoonstelling genomineerd voor de Global Fine Art Awards (GFAA) 2018 in de categorie Best Ancient Art. Uiteindelijk werd onze tentoonstelling bekroond met de prestigieuze Youniversal Award, de publieksprijs van de GFAA.

De aandacht van het publiek voor de Irantentoonstelling vertaalde zich in eigen land in een nominatie voor de Campagne Award van de Cultuurmarketing Awards, de prijzen voor de meest creatieve, effectieve en inspirerende marketingcases in de kunst- en cultuursector. Het feit dat onze campagne tot de laatste vier

behoorde, was een groot compliment. En er kwam nog meer. De Iran-tentoonstelling sleepte in oktober de Museumtijdschrift Tentoonstellingsprijs 2019 in de wacht. Voor deze prijs waren de tien beste tentoonstellingen van het culturele seizoen 2018-2019 genomineerd. Om zoveel

mogelijk stemmen te krijgen, heeft het Drents Museum een grote mediacampagne gevoerd, zowel offline als online. Uiteindelijk hebben meer dan 16.000 museumliefhebbers hun stem uitgebracht. Een ruime meerderheid koos voor de Iran-tentoonstelling. Het Drents Museum

liet daarmee het Fries Museum en het Stedelijk Museum Amsterdam achter zich. Naast stemmen kreeg het Drents Museum lof toegezwaaid voor de kwalitatief hoogstaande totaalervaring. De tentoonstelling werd als sprookjesachtig ervaren, maar ook als leerzaam en blikverruimend. Iran is regelmatig negatief in het nieuws. In de tentoonstelling werd een geheel ander beeld getoond van het land waar al sinds 10.000 v.Chr. sprake is van een hoogstaande beschaving met veel kennis. Het Drents Museum nam een bokaal en een cheque met een bedrag van 10.000 euro mee terug naar Assen. Met dat geld wordt in de grote tentoonstellingszaal een traplift gerealiseerd, opdat alle bezoekers de vide kunnen bereiken. Een streven dat past binnen de visie op het toegankelijkheidsbeleid van het museum.

VINCENT VAN GOGH:
'DRENTHES IS ZOO MOOI'

De aankoop van Vincent van Goghs schilderij 'Onkruid verbrandende boer' was de grootste uit de geschiedenis van het Drents Museum. Een regelrechte klapper! Het NOS-journaal werd gehaald en alle grote landelijke kranten schreven erover. Het werk heeft in de afgelopen 136 jaar het nodige meegemaakt en bijna twintig eigenaren gekend. Eind 2019 keerde het terug naar Nederland én... terug naar Drenthe, de plek waar het in de herfst van 1883 werd geschilderd.

Door de krachten te bundelen met het Van Gogh Museum kon 'Onkruid verbrandende boer' aan beide museumcollecties worden toegevoegd.

Het Drents Museum had de primeur om het doek vanaf 16 december te tonen aan het publiek. Op die dag werden de openingstijden verruimd zodat zo veel mogelijk bezoekers de kans hadden om het werk (gratis) te komen bekijken. En dat deden ze in groten getale. Sommigen liepen bij binnenkomst linea recta door naar het werk. Tijdens de tentoonstelling *Barbizon van het Noorden* is het schilderij te zien in zijn Drentse context. Daarna reist het door naar het Van Gogh Museum. In Amsterdam zal het worden getoond in samenhang met het complete oeuvre van Van Gogh. 'Onkruid verbrandende boer' of 'Onkruidverbrandertje', zoals Van Gogh het werk zelf noemt in een brief aan zijn broer Theo, is een van de vijf schilderijen waarvan met zekerheid gezegd kan worden dat ze gemaakt zijn in de periode dat Van Gogh in Drenthe verbleef. Dat geldt ook voor 'De Turfschuit', eveneens in bezit van het Drents Museum. De drie andere werken uit Van Goghs Drentse periode bevinden zich in de collectie van het Van Gogh Museum.

Vincent van Gogh stapte op dinsdag 11 september 1883 op de trein van Den Haag naar Drenthe. In tegenstelling tot andere kunstenaars verbleef hij niet in de idyllische dorpjes op de zandgronden. Hij koos voor Hoogeveen en Nieuw-Amsterdam, gelegen in de veengebieden in Zuidoost Drenthe,

waar het leven hard en weinig rooskleurig was. Daar vond hij de mensen die hij wilde portretteren. Hoewel hij de Drentse heide soms stierlijk vervelend vond, was hij ook onder de indruk van het gebied: 'Drenthe is zoo mooi, zoo zeer pakt het me algeheel in'. Hij zou er drie maanden blijven. Van Gogh heeft de nodige voetstappen liggen in Drenthe. Rond zijn verblijf zijn allerlei mythes ontstaan. In 2019 is gestart met het project *Inventarisatie Van Gogh Monumenten in Drenthe* waarin het Drents Museum wil onderzoeken welke sporen Van Gogh in Drenthe heeft achtergelaten en wat er wel en niet klopt van alle verhalen. Hiervoor wordt samengewerkt met het Drents Archief en Het Drentse Landschap.

EEN EIGEN CAO

Op 1 januari 2020 was de nieuwe Museum CAO een feit. Met een eigen CAO kan het museum de exploitatie beter waarborgen. Daarnaast past deze CAO inhoudelijk bij de bedrijfsvoering. Aansluiting bij de werkgeversvereniging van de Museumvereniging betekent ook dat het museum mee kan praten over de inhoud van de CAO.

De overstap van de provinciale CAO naar een Museum CAO was een veelomvattend project met een behoorlijke impact op de organisatie. De afdeling P&O heeft zich hier het afgelopen jaar intensief mee beziggehouden. De medewerkers zijn tijdens verschillende personeelsbijeenkomsten uitgebreid geïnformeerd over de nieuwe CAO.

Daarnaast zijn er begin 2019 op basis van het eerste Medewerkerstevredenheids-onderzoek (MTO) workshops over werkdruk gegeven voor medewerkers en leidinggevenden. Deze hebben ertoe geleid dat er bewustwording is ontstaan, er collegiale ondersteuning plaatsvindt én dat het onderwerp bespreekbaar blijft. Het MTO over samenwerking, steun en sturing wordt in 2020 herhaald.

Een positieve tendens is verder dat steeds meer collega's hun persoonlijk ontwikkelbudget inzetten voor cursussen en trainingen. Soms gericht op verdieping van de eigen rol, soms met het oog op talenten die om een extra impuls vragen.

Ook blijft het Drents Museum investeren in organisatiebrede trainingen, zoals Scrummaster. In 2019 werd een 'maatwerk' versie van het werken in Scrumteams geïntroduceerd.

DAG KRUL...

De investeringsagenda in samenwerking met de provincie Drenthe nadert zijn voltooiing. Na het verbouwen en uitbreiden van het depot, onderging afgelopen jaar de Abdijkerk een grote transformatie. Gedateerde elementen werden verwijderd, er werd een nieuwe betonvloer gestort en er kwam een eigentijdse trap naar de bovenzaal. Zo ontstond een volwaardige, state-of-the-art tentoonstellingsruimte die zal worden ingezet voor beeldende kunst en Drentse geschiedenis.

Als derde deel van de investeringsagenda wordt Grandcafé Krul aangepast en uitgebreid met een moderne, multifunctionele publieksruimte waar groepen kunnen worden ontvangen en tentoonstellingsopeningen kunnen plaatsvinden. Een enorme operatie waarvoor de afdeling archeologie geheel moest worden ontruimd. De horeca werd – in afgeslankte vorm – tijdelijk verplaatst naar de ruimte voor Grandcafé Krul. Met de aanbouw, die ook over een vide zal beschikken, wordt de ruimte van het huidige Grandcafé Krul bijna verdubbeld.

Het ontwerp van de nieuwe publieksruimte ligt in handen van Sax Architecten uit Assen/Groningen. Hun uitgangspunt is: oud en nieuw in contrast. De aanbouw krijgt de vorm van een glazen huis dat als het ware in de ruimte tussen de Abdijkerk en Grandcafé Krul wordt geschoven. De eigentijdse aanbouw vormt zo een verbindend element tussen twee oude gebouwen. Door de grote raampartijen van de aanbouw worden de eeuwenoude buitengevels van de Abdijkerk en het museumgebouw weer zichtbaar én tastbaar. Bijzonder is ook dat in de wanden van het museumgebouw openingen ontstaan waardoor bezoekers het museum in kunnen kijken.

De aanbouw borduurt voort op het ‘witte ontwerp’ voor de nieuwe tentoonstellingsvleugel van architect Erick van Egeraat uit 2011. Ongetwijfeld zal dit ‘Glazen Paviljoen’, zoals het genoemd wordt, over geruime tijd als een nieuwe ‘klassieker’ worden gezien.

En Grandcafé Krul? Dat zal na de oplevering rond de zomer van komend jaar verdergaan onder een nieuwe naam.

EEN MUSEUM MET VEEL VRIENDEN

Financieel was 2019 een goed jaar met ‘zwarte cijfers’. Ondanks de verbouwing in het museum en het feit dat een groot deel van de archeologische collectie niet te zien is, wisten ruim 170.000 bezoekers het museum te vinden. En ze kwamen niet voor niets. Met mooie, diverse tentoonstellingen heeft het museum zijn bezoekers een onvergetelijk bezoek bezorgd. Ook de museumwinkel werd druk bezocht en – als altijd – hoog gewaardeerd. De verkoopomzet was wederom uitstekend.

Het Drents Museum mocht zich het afgelopen jaar verheugen in de beste steun die het zich maar kon wensen! Diverse fondsen en sponsors gaven bij elkaar bijna 300.000 euro voor de tentoonstellingen *Sprezzatura*, *Egbert Streuer*, *Barbizon van het Noorden* en de exposities in Kunst in de Nieuwe Kolk (KINK). Voor de blockbuster *Viva la Frida!* is eveneens al een fors bedrag beschikbaar gesteld. Zeer verheugd is het museum bovendien dat het sponsorcontract met de NAM is verlengd.

Toen het schilderij ‘Onkruid verbrandende boer’ van Vincent van Gogh werd ingebracht op de veiling van Sotheby’s New York en het museum in een dag tijd heel veel geld moest zien te ‘vinden’, stonden de vele vrienden van het museum wederom klaar. Voor de financiering van dit bijzondere schilderij werd ruim 1,5 miljoen euro bijeengebracht. Een enorm bedrag waar het museum zeer dankbaar voor is.

Voor de nieuwe collectiepresentatie is inmiddels al 3,2 miljoen euro beschikbaar en dat is onder meer afkomstig van de zogenaamde REP (Regionaal Economisch Programma) subsidie van de gemeente Assen. Alsof dit nog niet genoeg was, komt het Drents Museum in aanmerking voor de subsidieregeling culturele basisinfrastructuur, de zogenaamde BIS.

Met al deze middelen kan het Drents Museum zijn dromen waarmaken en de noodzakelijke veranderingen op het gebied van de nieuwe collectiepresentatie doorvoeren om voorop te kunnen blijven lopen in het museumlandschap.

LA BELLA VITA

Dat Italiaanse kunst en het Drents Museum wonderwel goed samengaan, bewees het museum met de tentoonstelling *Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910)*. De spectaculaire opening van deze tentoonstelling in de museumtuin was de opmaat voor vijf maanden wegdromen tussen de Italiaanse meesterwerken.

Het was zaterdagavond 1 juni en een van de warmste weekenden van het jaar. De zon ging bijna onder toen de eerste gasten arriveerden. De tuin was sprookjesachtig verlicht met honderden lampjes. Alles stond in bloei. Flarden muziek zweefden door de lucht. De gasten genoten van de Italiaanse lekkernijen.

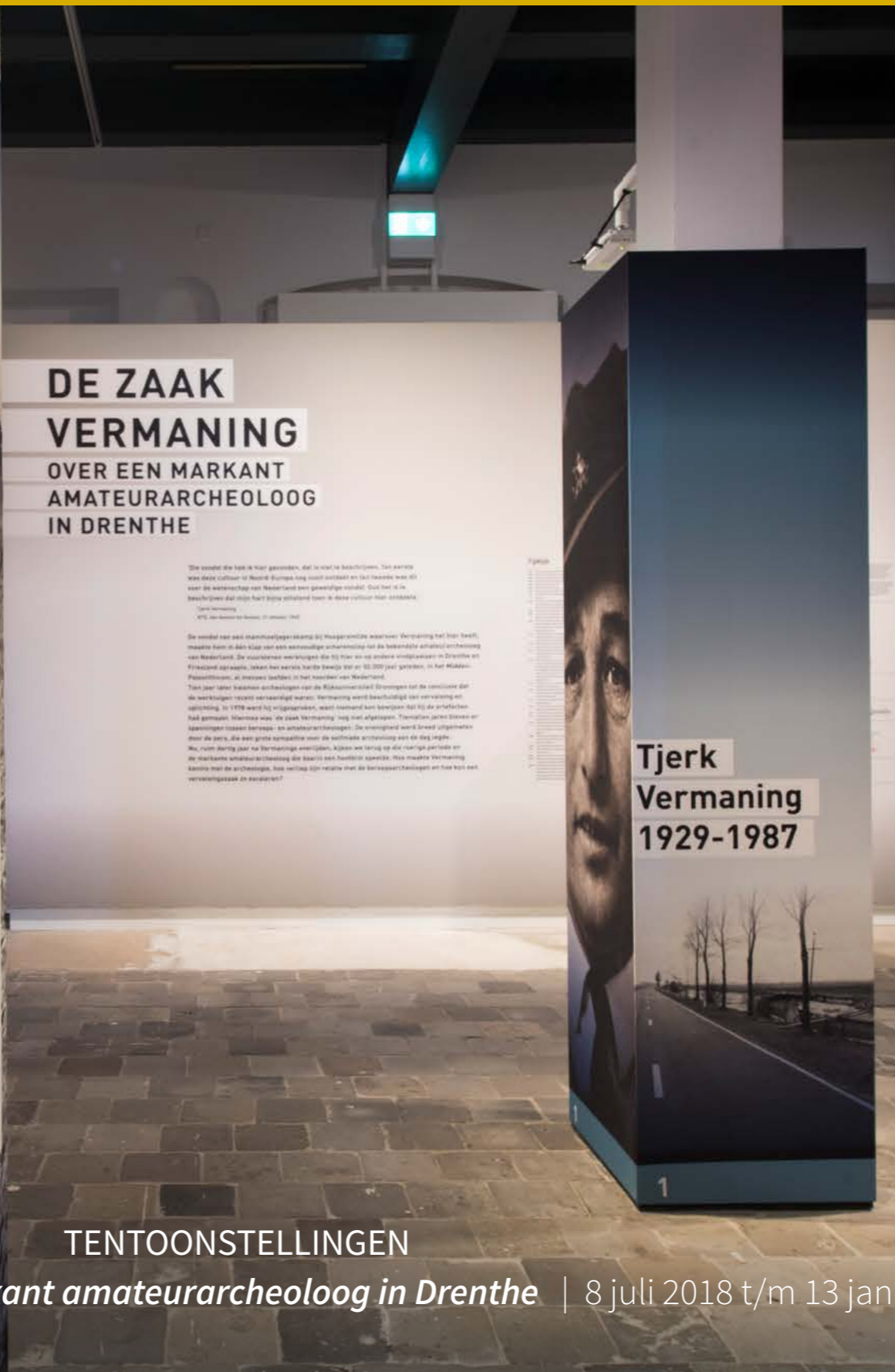

In deze mediterrane sfeer opende minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Ingrid van Engelshoven de tentoonstelling, onder toeziend oog van Andrea Perugini, de Italiaanse ambassadeur in Nederland, Commissaris van de Koning in de provincie Drenthe Jetta Klijnsma, de Drentse gedeputeerde Cees Bijl, burgemeester Marco Out en 450 gasten. De openingshandeling werd gevolgd door een weergaloos optreden van een van Nederlands grootste sopranen: Maria Fiselier onder begeleiding van een strijkkwartet van het Noord Nederlands Orkest. Daarna was het tijd om de tentoonstelling te bezoeken, te genieten van een drankje of te dansen op de vrolijke, opzweepende klanken van het Italiaanse akoestische Trio Colore. Het was nog lang feest in de tuin van het Drents Museum!

‘Speciaal komen kijken naar mijn lievelingsschilderij uit het Uffizi in Florence, ‘In bed’ van Federico Zandomenighi. Deze 30 jaar geleden op foto gezet in het museum met zo’n simpel vakantie-cameraatje omdat ik het zo mooi vond! En nu, heerlijk, nog eens in het echt hier in Nederland. Reprise. Dank!’

Reactie van een bezoeker

TENTOONSTELLINGEN

De Zaak Vermaning – Over een markant amateurarcheoloog in Drenthe | 8 juli 2018 t/m 13 januari 2019

TENTOONSTELLINGEN

Nubië – Land van de zwarte Farao's | 16 december 2018 t/m 5 mei 2019

‘WAT VOND IK NIET ZO INTERESSANT, MAAR MECCANO WEL.’

De familie Streuer tijdens een uitstapje in Friesland.

Egbert in de zesde klas van de lagere school.

Egbert als middelbare scholier.

Op de middelbare school krijgt de herkenbare haardos van Egbert vorm.

JAN UBELS

‘Egbert is ontzettend trouw én een perfectionist. Hij is heel serieus, gooit er nooit met de pet naar en technisch is hij briljant. Egbert bedenkt oplossingen die niemand anders bedenkt. Ik heb het meegemaakt dat we met een kapotte V-snaar van de vrachtwagen langs de weg stonden. We zijn alle garages in de hele omgeving langs geweest, maar een V-snaar was niet te vinden. Toen heeft Egbert er maar een nylonkous omheen gebonden. Dat werkte ook.’

Egbert Streuer en Johan van der Kaap tijdens een wedstrijd op het TT Circuit, 1975.

Streuer en Van der Kaap door de Hugenholtzbocht op Zandvoort, 1976.

Egbert als monteur van Jan Ubels, 1976.

Asser zijspanduo's in 1977: Seidel/Boer (53), Geerts/Van Veen (22) en Streuer/Van der Kaap (40).

TENTOONSTELLINGEN

Egbert Streuer – Nederlands meest succesvolle wegracecoureur | 10 februari 2019 t/m 1 september 2019

TENTOONSTELLINGEN

Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860–1910) | 2 juni 2019 t/m 3 november 2019

TENTOONSTELLINGEN

Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850–1950 | 24 november 2019 t/m 22 maart 2020

COLOFON

Uitgave

Drents Museum

Tekst en eindredactie

Sandra van Berkum, Ellen ter Hofstede

Bijdragen

Yvet de Boer, Marion Boersma, Rosanne Feijen, Jelle Holl, Ellen ter Hofstede, Ruurd de Jager, Annelies Meuleman, Paul Klarenbeek, Han Noten, Jeanette Roorda, Peter Schonewille, Carola Steenbergen, Harry Tupan, Jan van Zijverden

Beeldredactie

Rosanne Feijen

Foto's

Meerdan Media, pagina 4
Jaspar Moulijn, pagina 8
Wouter de Vries, pagina 9
Sax Architecten, pagina 13 (boven)
Sanne Bruinig, pagina 13 (onder)
Sake Elzinga, overige pagina's

Grafische vormgeving

In Ontwerp, Assen

Stichting Drents Museum

Postbus 134

9400 AC Assen

Bezoekadres

Brink 1, 9401 HS Assen

Telefoon: (0592) 377 773

Internet: www.drentsmuseum.nl

E-mail: info@drentsmuseum.nl

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag, 11.00 – 17.00 uur

Gesloten op eerste kerstdag en nieuwjaarsdag

Op feestdagen en in schoolvakanties is het Drents Museum ook op maandag open.

Per 13 januari 2003 is het Drents Museum opgenomen in het Museumregister Nederland.

Het Drents Museum is lid van De Nederlandse Museum Vereniging. Het Drents Museum onderschrijft de door de Nederlandse Museum Vereniging vastgestelde bezoekersvoorwaarden, de gedragslijn voor museale beroepsethiek en de culturele governance code.

BTW-nummer: B. 01/8074.33.433

Kamer van Koophandel: 04 05 81 05

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

PRESTATIE-EISEN PROVINCIE DRENTHE 2019

- **Herkenbare en onderscheidende culturele identiteit door behoud en ontwikkeling van het materiële en immateriële erfgoed.**

Dit is een van de kenmerkende eigenschappen van het Drents Museum. De ruim 90.000 objecten vormen de basis van het museum. Het museum voldoet aan alle eisen van het landelijk Museumregister en heeft daardoor de museale status. Het Drents Museum heeft in zijn missie het verhalen vertellen tot uitgangspunt benoemd: culturele verhalen over (sociale) gewoonten, rituelen, vaardigheden en tradities uit het verleden en heden. Hiermee was de ontwikkeling van het immateriële erfgoed ook geborgd in alle activiteiten die wij in 2019 ondernamen.

- **De publieksruimten en het depot van het Drents Museum voldoen aan de actuele normen voor klimaat en veiligheid. Ook dient de opvolging van calamiteiten, zowel in de publieksruimtes als in de depotruimtes in de organisatie van het museum te zijn geborgd.**

Het Drents Museum beheert ruim 90.000 voorwerpen verdeeld over vier verzamelgebieden: Archeologie, Drentse geschiedenis, Kunst 1885-1935 en Hedendaags Realisme. Om de rijke collectie van het Drents Museum zo goed mogelijk te kunnen bewaren, heeft het museum een state-of-the-art depot, dat in 2018 nog intern is uitgebreid. In het Collectieplan 2017-2020 wordt ingegaan op de context van de collectie, het vergroten van de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van de collectie. Hierin is ook een onderdeel beheer en behoud opgenomen, met regels voor klimaat en veiligheid.

In 2019 heeft het Drents Museum regelmatig met de provincie Drenthe, als eigenaar van het museale gebouwencomplex en het depot, gemonitord of de huidige installaties voldoen aan de eisen voor de collectie en de internationale projecten die het museum organiseert. In aanloop naar de aanpassingen voor de nieuwe collectiepresentatie is een wensenlijst opgesteld voor aanpassingen aan de installaties ten behoeve van het behoud van de collectie.

In het Calamiteitenplan uit 2017 is de opvolging van calamiteiten voor zowel de collectie, het gebouw als het publiek vastgelegd. Museummedewerkers werken bij calamiteiten op het gebied van klimaatbeheersing en veiligheid volgens deze richtlijnen. Het Bedrijfshulpverlenings- en Collectie Hulpverleningsplan (BHV en CHV) is ook in 2019 weer actueel gehouden door middel van oefeningen en trainingen.

- **Het opnemen in de begroting van het bedrag dat volgens het meerjaren onderhoudsplan jaarlijks nodig is voor het onderhoud en voor de noodzakelijke vervangingen van belangrijke onderdelen van het Drents Museum (zoals bijvoorbeeld het poppenhuis en het kindermuseum)**

In de begroting over 2019 is een bedrag van 70.000 euro opgenomen voor het onderhoud dat voor rekening komt van het Drents Museum.

BIJLAGE 1

- **Eind 2017 hebben wij een ontzamelplan van u ontvangen voor de collectie Munten & Penningen en de collectie Moderne Drentse Kunst. Voor deze collectie zult u een lijst met geselecteerde af te stoten kunstwerken opstellen en ter goedkeuring aan het college van Gedeputeerde Staten voorleggen voordat u tot afstoting kunt overgaan.**

In het Collectieplan 2017-2020 is een paragraaf opgenomen over verwerving en ontzamen van de collectie Munten en Penningen en Kunst 1885-1935. De collectie Munten en Penningen is beoordeeld en stukken die niet in de collectie van het Drents Museum thuishoren werden, volgens de regels van de LAMO, ontzamd. In 2019 is de selectie geweest van de betreffende munten en penningen en in 2020 wordt dit ontzamelproject verder volgens de LAMO uitgevoerd. In 2020 ontvangt de provincie daarvoor een lijst met af te stoten objecten.

De selectie voor de ontzamelingsactie Kunst 1885-1935 richt zich voornamelijk op kunstenaars waarvan te veel werk aanwezig is, kunstenaars die geen belangrijke rol

hebben gespeeld en werk van kunstenaars na 1940. Om het unieke karakter van deze collectie te laten voortbestaan, blijft van een selectie kernkunstenaars (bijna) alles en van iets minder belangrijke kunstenaars alleen enkele werken van hoge kwaliteit. De grote collectie schetsen en ontwerpen blijft grotendeels intact, hierbinnen wordt geselecteerd op kwaliteit, relevantie en conditie. In 2018 is gestart met het ontzamelplan. Ontzamelprojecten zijn erg complex en tijdrovend en moeten correct uitgevoerd worden. In 2019 is er geen mogelijkheid geweest om de ontzamelingsactie Kunst 1885-1935 uit te voeren.

- **Het Drents Museum ontwikkelt zich (naast een museum met grote internationale tentoonstellingen) tot hét museum over de Drentse historie en identiteit. Dit komt tot uiting in tijdelijke tentoonstellingen, in de samenhang van de vaste presentaties en de bezoekersbeleving.**

In 2019 zijn drie tentoonstellingen georganiseerd met als thema de Drentse historie. Van 10 februari t/m 1 september 2019 was in

de Abdijkerk de tentoonstelling te zien over Nederlands meest succesvolle zijspancoureur *Egbert Streuer*, van 11 mei t/m 1 september 2019 een presentatie het prentenkabinet over de eerste kaart van Drenthe in *De wijde wereld van Cornelis Pijnacker* en vanaf 24 november 2019 wordt in de grote tentoonstellingszaal *Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950* getoond. Bij Streuer en Barbizon is een begeleidende publicatie verschenen en een uitgebreid randprogramma van publieksactiviteiten georganiseerd.

Met de verwerving van het schilderij ‘Onkruid verbrandende boer’ van Vincent van Gogh (i.s.m. het Van Gogh Museum in Amsterdam) in november 2019 verstevigde het Drents Museum zijn positie als hét museum van de Drentse kunsthistorie in Nederland. Alle vijf bekende werken van Van Gogh uit zijn periode in Drenthe behoren nu tot de Collectie Nederland.

In de permanente presentatie *Het Grootste Poppenhuis van Nederland* staat de historische figuur Johannes van Lier,

BIJLAGE 1

belastinginner in het 18de-eeuwse Drenthe, centraal. Dit ‘Poppenhuis’ is nagenoeg geheel gevuld met voorwerpen uit de eigen verzameling en schenkingen van oude Drentse families en geeft een goed beeld van het dagelijks leven van de gegoede 18de-eeuwse burgerij in Drenthe.

De presentatie met archeologie en Drentse cultuur is na de zomer uitgeruimd ten behoeve van de bouwwerkzaamheden in het kader van de uitbreiding van Grandcafé Krul. De collectie zal niet worden teruggeplaatst totdat de nieuwe presentatie gereed zal zijn, hetgeen eind 2022 verwacht wordt. De inhoudelijke plannen daarvoor zijn in 2019 verder ontwikkeld. In oktober 2019 verscheen het boekje ‘100x Kunst op zien Drents’, waarbij op speelse wijze 100 Drentse objecten uit het museum worden gepresenteerd in 5 talen (Nederlands, Engels, Duits, Frans en Chinees) én in het Drents. De uitgave was een prettig samenwerkingsproject tussen het Drents Museum, het Huus van de Taol en Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum.

- **Het Drents Museum werkt aan vrije beschikbaarstelling van metadata van de hele collectie gekoppeld aan de Digitale Museale Collectie Nederland en Europeana. Het Drents Museum gaat de collectie toegankelijk maken voor een breder publiek. Hiertoe worden niet alleen delen van de collectie in de vaste en tijdelijke presentaties getoond, maar dit gebeurt ook via digitale media zoals de website en via deelname aan erfgoedportals als Musea in Drenthe (van het Platform Drentse Musea), Digitale Museale Collectie Nederland (DiMCoN), Europeana en andere relevante media.**

Via online en social media is in 2019 regelmatig een collectievoorwerp in de schijnwerpers gezet. De website van het Platform Drentse Musea is eind 2019 vernieuwd. 3.010 objecten van het Drents Museum staan online op deze site, die nu Drentsemusea.nl heet. Daarnaast heeft het museum deelgenomen aan erfgoedportals als Collectie Nederland (3.955 objecten) en Europeana (2.046). De objecten van het museum die in de portal van het Platform

Drentse Musea staan, waren ook beschikbaar via AnnoDrenthe.nu. Deze website is inmiddels niet meer online.

De collectie foto's en ansichtkaarten van het Drents Museum is als langdurig bruikleen in beheer bij het Drents Archief. Het Drents Archief heeft de collectie ansichtkaarten (11.596 stuks) gedigitaliseerd en beschreven. De collectie topografische foto's (23.643 stuks), de oude originele foto's (1.544 stuks) en de glasnegatieven (2.381 stuks) zijn gedigitaliseerd. Van deze collectie foto's en ansichtkaarten staan 14.551 stuks in de beeldbank op de website van het Drents Archief. Alle glasnegatieven (ca. 3.500 – 4.000 stuks) zijn door het Drents Archief verpakt in zogeheten fourflaps t.b.v. het behoud.

- **Er wordt onderzoek gedaan naar nieuwe informatiesystemen die een langere looptijd hebben, deze zullen worden geïmplementeerd in de nieuwe (semi) permanente opstelling in 2020.**

In 2019 zijn de inhoudelijke plannen voor de nieuwe collectiepresentaties ‘The First Dutch’

BIJLAGE 1

en ‘Bestemming Drenthe’ uitgewerkt. Een onderdeel van de nieuwe presentatie zijn de publieksinformatiesystemen om de verhalen die we willen vertellen op een belevingsgerichte manier met al onze bezoekers te delen en een informatiesysteem dat een verwijzfunctie heeft om de verhalen verder te bekijken in de provincie. De uitvoering van de plannen is afhankelijk van de beschikbare gelden. In 2019 is meerdere malen overleg geweest met het interdisciplinaire tentoonstellingsteam (inclusief ICT-architecten) van Museum Moesgaard in Aarhus, Denemarken, om een mogelijke samenwerking te onderzoeken voor dit project en de bijbehorende informatiesystemen.

- **Het Drents Museum vergroot de zichtbaarheid van de collectie door uitleen van objecten aan musea en niet-musea. Dat doet het Drents Museum door de collectie actief in te zetten voor permanente en tijdelijke tentoonstellingen in musea. Ook verstrekt hij ruimhartig bruiklenen aan niet-museale instellingen, mits er waarborgen zijn voor de beveiliging en het fysieke behoud van de objecten. Het Drents**

Museum versoepelt de eisen t.a.v. bruikleenverkeer en doorberekening van kosten zoveel mogelijk.

Bruiklenen zijn in 2019 weer ruimhartig uitgeleend aan diverse musea in binnen- en buitenland, zonder winstoogmerk. Alle bruiklenen zijn verleend volgens een door de Nederlandse Museumvereniging opgestelde landelijke bruikleenprocedure, waarbij grote aandacht is voor veiligheid, beveiliging en het behoud van het object. Zie voor alle bruiklenen bijlage 4.

- **Het Drents Museum deelt zijn kennis over het cultureel erfgoed van Drenthe en zijn ervaring actief in samenwerkingsinitiatieven met musea en andere relevante culturele instellingen.**

Het Drents Museum is onderdeel van internationale, nationale en regionale museale netwerken om kennis, collecties en tentoonstellingen uit te wisselen. In 2019 werd in diverse lagen van de organisatie samengewerkt tussen de partners van het Erfgoedkwartier, het Cultureel Hart Assen

en diverse Drentse musea om het cultureel erfgoed van Drenthe zo goed mogelijk te beheren en te presenteren.

Naast de kennisdeling via het Platform Drentse Musea (minimaal 40 uur op jaarbasis, vice-voorzitterschap vanuit het Drents Museum) werden in 2019 door directie en management, teamcoördinatoren en conservatoren op regelmatig terugkerende basis (totaal gemiddeld 4 uur per week) vragen beantwoord van museumcollega's, culturele organisaties en particuliere onderzoekers uit de provincie en daarbuiten. Het betroffen vragen over onder andere museaal- en collectiebeleid, objectbeoordeling, bedrijfsvoering en marketing. Hierbij werden adviezen gegeven, er werd gespard en/of actie ondernomen. Deze kennisdeling was exclusief het afhandelen van alle bruikleenaanvragen. Deze vallen onder het samenwerken met andere collectionerende instellingen.

Het Drents Museum heeft in 2019 meerdere tentoonstellingsvitrines aangeboden aan andere musea in Drenthe. Deze vitrines

BIJLAGE 1

werden niet meer gebruikt en hebben een nieuwe bestemming gevonden in diverse musea in en buiten Drenthe. Er zijn vitrines overgedragen aan: Pastoor Janning Museum in Nieuw-Schoonebeek, Collectie Brands in Nieuw-Dordrecht, Drukkerijmuseum in Meppel, Museum of Contemporary Tibetan Art in Emmen en het Veenkoloniaal Museum in Veendam. Begin 2020 worden er nog een aantal vitrines opgehaald door het Keramisch Museum Goedewaagen in Nieuw-Buinen.

- **Het Drents Museum biedt waar mogelijk kosteloos tijdelijke depotruimte aan de vijf in de Cultuurnota 2017-2020 genoemde musea van provinciale betekenis.**

Van het depot van het Drents Museum wordt permanent gebruik gemaakt door Museum De Buitenplaats en Herinneringscentrum Kamp Westerbork.

- **Het Drents Museum zorgt ervoor dat alle objecten digitaal geregistreerd zijn, individueel of in bulk. Voor de kerncollectie geldt dat er een foto moet worden opgenomen in de digitale registratie.**

Eind 2016 waren er 16.280 foto's digitaal geregistreerd. Eind 2020 zullen dat er ruim 19.000 zijn.

Van de objecten uit de provinciale collectie is inmiddels ongeveer 99% digitaal geregistreerd. De verdere digitalisering van de collectie werd ook in 2019 voortgezet, waarbij alle nieuwe aanwinsten en uitgaande bruiklenen direct meegenomen worden in het digitaliseringsproces.

In 2019 zijn 1.901 digitale foto's van 1.550 objecten toegevoegd aan de digitale registratie. De oorijzers zijn van meerdere kanten gefotografeerd en ook de merken op de oorijzers zijn vastgelegd. Daarnaast zijn de illustraties in diverse boeken van Gustaaf van de Wall Perné gefotografeerd. In totaal staan er eind 2019 28.165 digitale foto's van objecten in de database.

Onderscheidende kwaliteit van kunst en culturaanbod, door cultuur voor een breed en divers publiek toegankelijk te maken en deelname te bevorderen.

- **Het Drents Museum presenteert een aantrekkelijk inhoudelijk aanbod, waaronder aantrekkelijke internationale tentoonstellingen en evenementen van hoge kwaliteit, in combinatie met optimale flankerende voorzieningen**

Halverwege 2019 werd de verbouwing ingezet in het historische deel van het museum in het kader van de provinciale investeringsnota. Daardoor waren de Abdijkerk, de afdeling archeologie en de ruimtes van hedendaags figuratieve kunst vanaf die tijd niet meer beschikbaar voor tijdelijke tentoonstellingen. Het Drents Museum presenteerde in 2019 in totaal 15 tentoonstellingen, waarvan 3 grote internationale tentoonstellingen in de expositiezaal, 5 in het historische deel van het museum en 5 tentoonstellingen in de externe presentatieruimte Kunst in de Nieuwe Kolk (KINK). Internationaal presenteerde het museum 2 tentoonstellingen, in het National Museum of Iran in Teheran, Iran en in het MARQ in Alicante, Spanje.

Daarnaast waren er meerdere kleine presentaties in de verschillende ruimtes in

BIJLAGE 1

het museum in het kader van bijzondere aanwinsten en/of gelegenheden. Bij elke grote tentoonstelling is als flankerend programma een breed pakket aan publieksactiviteiten georganiseerd voor diverse doelgroepen.

- **Het Drents Museum trekt een gemiddeld bezoekersaantal van 150.000 per jaar over een periode van vier jaar, met een jaarlijkse ondergrens qua bezoekersaantallen van 125.000 bezoekers.**

Het Drents Museum heeft in 2019 in totaal 171.241 bezoekers ontvangen. Dat is inclusief het aantal bezoekers in KINK. Het aanbod van het museum was door de verbouwingen in het kader van de investeringsnota vanaf half 2019 minder dan gebruikelijk.

- **Het Drents Museum trekt jaarlijks 6.500 bezoekers in onderwijsverband die een educatief programma van het Drents Museum volgen. We doelen op de volgende soorten onderwijs: primair en voortgezet onderwijs, BSO, KDV en HBO.**

In 2019 heeft het Drents Museum educatieve programma's aangeboden voor alle onderwijsvormen: van Primair Onderwijs tot Hoger Beroeps Onderwijs.

Naast vaste programma's als de Historische Ontmoeting in Het Grootste Poppenhuis van Nederland en de EduLARP Mysterie in het veen, ontwikkelde het team Educatie meerdere onderwijsprogramma's bij de tentoonstellingen over *Egbert Streuer* (voor VMBO/MBO), *Nubië – Land van de zwarte Farao's* (PO/VO), *Sprezzatura* (PO/VO/MBO) en *Barbizon van het Noorden* (PO/VO/MBO).

Ondanks de sluiting halverwege 2019 van de archeologieafdeling, het meest populaire deel van museum voor een schoolbezoek, is het leerlingenaantal dit jaar net iets boven de prestatie-eis gekomen. In 2019 hebben 6.661 bezoekers in onderwijsverband het Drents Museum bezocht.

- **Het Drents Museum speelt in op de stappen die worden gezet om cultuur-educatie meer centraal te stellen in en buiten het basis- en voortgezet onderwijs. (o.a. Cultuureducatie**

met Kwaliteit) en het middelbaar onderwijs (mbo-kortingskaart vanaf 2015-2016).

De programma's van het Drents Museum zijn regelmatig besproken met- en getest door het onderwijs. De programma's zijn afgestemd op de belevingswereld van het kind en op de kerndoelen met de achterliggende leerlijnen. Daarmee waren de programma's uitstekend in te passen in de doorlopende leerlijn cultuuronderwijs van de meeste scholen voor Primair Onderwijs. Ook de programma's voor het Voortgezet Onderwijs werden gemaakt en getest in samenspraak met vertegenwoordigers van het onderwijs.

Leerkrachten uit binnen- en buitenland, groepen studenten van verschillende MBO-opleidingen tot klasseassistent en Pabo's en Lerarenopleidingen hebben ook in 2019 weer in het Drents Museum (na) scholingsactiviteiten op het gebied van cultuureducatie gevolgd met als doel de kwaliteit van het cultuuronderwijs verder te versterken.

BIJLAGE 1

- **Het Drents Museum biedt bij elke tentoonstelling die interessant is voor het onderwijs onderwijsprogramma's aan. Afhankelijk van de tentoonstelling zijn dat programma's op het gebied van kunst- of erfgoededucatie.**

In 2019 zijn er naast de algemene schoolprogramma's, ook onderwijsprogramma's aangeboden bij de tentoonstellingen *Nubië – Land van de Zwarte Farao's*, *Egbert Streuer – Nederlands meest succesvolle wegracecoureur*, *Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910)* en *Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950*.

- **Het Drents Museum biedt nieuwe drempelverlagende producten op maat voor potentiële (oudere) bezoekers voor wie museumbezoek anders niet zo vanzelfsprekend is, denk daarbij bijvoorbeeld aan blinden, mensen met een smalle beurs, bewoners van verzorgingshuizen en nieuwe Nederlanders.**

In 2019 zijn in 11 programma's aangeboden voor mensen met dementie en hun mantel-

zorgers (Onvergetelijk Drents Museum), voor visueel gehandicapten, voor doven (rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal en International Sign) en voor mensen met een mentale beperking. De Museum Plus Bus, een organisatie die ervoor zorgt dat groepen ouderen die niet meer zelfstandig een museum kunnen bezoeken met de bus mee kunnen, heeft het museum 25 keer bezocht. Het Nationaal Ouderenfonds kwam met 2 groepen naar het museum.

Ook dit jaar heeft het museum weer een programma ontwikkeld voor het project *Gekleurd Grijs* om ouderen over de spreekwoordelijke drempel van een culturele instelling te helpen. Tijdens de workshops 'Lang leve het voorjaar' werd er naar hartenlust getekend in de tentoonstelling *De vier jaargetijden*.

De pilot die met zorginstelling Vanboeijen in Drenthe is gestart in 2018, is medio 2019 naar tevredenheid afgerond. Bezoek van cliënten aan het Drents Museum hoort nu bij het reguliere vrijetijdsaanbod van Vanboeijen.

- **Het DM ontwikkelt nieuwe drempelverlagende producten voor families met kinderen**

Het museum heeft met *Codename: Energy* en *Het Grootste Poppenhuis van Nederland* al twee vaste laagdrempelige producten in huis voor families met kinderen. Bij elke grote tentoonstelling is in 2019 een familieroute gemaakt. Daarnaast zijn er allerlei familieactiviteiten georganiseerd, waaronder de Opa- en Omadagen in samenwerking met het Drents Archief, Het Drentse Landschap en ICO Centrum voor Kunst en Cultuur. Tijdens Oktober Kindermaand trad verteller en sopraan Martine Salomons op bij de tentoonstelling *Sprezzatura* met de familievoorstelling 'Belcanto', die zij speciaal voor de tentoonstelling maakte. Samen met pianist Jan Lenselink nam ze haar jeugdige bezoekertjes en hun ouders mee naar de wondere wereld van de Italiaanse opera. De voorstellingen werden bijgewoond door 109 kinderen in alle leeftijden. Bij dezelfde tentoonstelling organiseerden wij op zaterdagmiddagen in oktober workshops street-art voor kinderen van 8-12 jaar bij vier

BIJLAGE 1

verschillende trapveldjes en Cruyff-courts in Assen. Een geslaagde activiteit onder professionele begeleiding die geweldige straatkunst opleverde en een heel ander publiek in aanraking bracht met de tentoonstelling *Sprezzatura*.

- **Het Drents Museum biedt nieuwe verdiepende producten voor liefhebbers, cultuurtoeristen en families met kinderen aan.**

Elk jaar wordt in januari en juni een aantrekkelijk halfjaarprogramma samengesteld met activiteiten voor zowel cultuurliefhebbers als families met kinderen. Het programma wordt gepubliceerd in het Drents Museum Magazine. De activiteiten stonden ook in 2019 weer grotendeels in het teken van de grote tijdelijke tentoonstellingen, met name die van *Egbert Streuer*, *Nubië*, *Sprezzatura* en *Barbizon van het Noorden*. Daarnaast werden er door- en in samenwerking met de partners van het Cultureel Hart Assen (CHA) en Vaart in Assen (VIA) meerdere activiteiten georganiseerd die in het teken stonden van deze tentoonstellingen.

- **Het Drents Museum functioneert ook voor buitenlandse bezoekers die ten minste Engelstalig kennis kunnen nemen van de informatie, verdieping en beleving die het Drents Museum zijn bezoekers bij de tijdelijke (internationale) tentoonstellingen en de vaste presentatie biedt.**

Alle grote tentoonstellingen zijn in 2019 tweetalig aangeboden (Engels en Nederlands). Voor buitenlandse toeristen heeft het museum standaard een Engels- en Duitstalige website en worden ook alle folders en flyers in deze talen aangeboden. In oktober verscheen het collectieboekje *100x Kunst op zien Drents*, met beschrijvingen van objecten in het Drents, Nederlands, Engels, Duits, Frans en Chinees. In de Museumshop zijn regelmatig Engelstalige publicaties te koop.

- Het Drents Museum biedt zijn diverse bezoekers in het museum een goede begeleide culturele ervaring bij de vaste presentaties en tijdelijke tentoonstellingen met passende informatie en gebruik van nieuwe media en gedigitaliseerde (top)stukken.

Bij elke tentoonstelling is gekeken naar een zo divers mogelijke doelgroep en onze publieksinformatie en activiteiten sloten hierop aan. In 2019 is samengewerkt met Vaart in Assen (VIA) voor een groot randprogramma in de binnenstad, waardoor bezoekers een verdiepende culturele beleving kregen na hun bezoek aan het museum bij de tentoonstelling *Sprezzatura*. Via online- en social media zijn naast de aankondigingen van actuele activiteiten ook oproepen gedaan voor feedback en participatie, waaronder de social media-actie Mien Plekkie, waarbij foto's van landschappen door bezoekers werden gepresenteerd bij *Barbizon van het Noorden*.

De culturele ervaring werd verder ondersteund door verrassende artikelen en boeken in de Museumshop en de wisselende menukaart in Grandcafé Krul. Informatie over objecten en topstukken van het Drents Museum was ook in 2019 weer beschikbaar op de website van het museum en via diverse erfgoedportals.

BIJLAGE 1

- **Het Drents Museum deelt zijn kennis collegiaal met collega-musea. Specifiek voor versterking van de Drentse museale infrastructuur gaat dat om expertise (onder andere bestuurlijke daadkracht, visie op het digitaal beschikbaar maken van Drents cultureel erfgoed en bedrijfsvoering) op verzoek van de Drentse musea in het (digitale) Platform Drentse Musea. Dit betreft minimaal 40 uur per jaar vanuit de provinciale rol van het Drents Museum.**

Regelmatig wordt kennis gedeeld met musea in Drenthe, maar ook daarbuiten. Het Hoofd Publiek&Partners is vicevoorzitter van het Platform Drentse Musea en heeft, samen met het bestuur en de museumcoördinator van het Platform, in 2019 een uitgebreid programma samengesteld voor de professionaliteitsbevordering voor de Drentse musea. Vanuit directieniveau adviseert de algemeen directeur van het Drents Museum diverse Drentse musea en culturele instellingen.

- **Het Drents Museum werkt aantoonbaar samen met andere collectionerende instellingen en is van waarde in het netwerk**

op zijn verzamelgebieden, met als doel opbrengst- en kwaliteitsverbeteringen.

Het betreft:

- **Het in gezamenlijkheid koppelen van collecties om dubbelingen in aankoopbeleid te voorkomen en genereus bruikleenbeleid.**
- **Het onderling afstemmen van beleid met ketenpartners, in principe in de vorm van een gezamenlijk presentatiebeleid en educatieve programma's.**

Het Drents Museum opereert in een (inter)nationale structuur van musea en heeft ook in die hoedanigheid in 2019 op alle niveaus samengewerkt. Naast het begeleiden en mede-inrichten van onze bruikleenobjecten bij grote internationale tentoonstellingen in de Verenigde Staten, Frankrijk en Japan heeft het museum in 2019 twee tentoonstellingen in het buitenland georganiseerd: onze eigen collectie in het National Museum of Iran en de Irantentoonstelling in het Spaanse Alicante (MARQ). Er zijn over en weer bijeenkomsten georganiseerd met de collega's van het Moesgaard Museum, Aarhus, Denemarken, en er is twee keer een bijeenkomst van het

internationale netwerk Van Gogh Europe bijgewoond.

Het European Exhibition Network (E.E.N.) is in 2019 in het Moesgaard Museum in Aarhus, Denemarken, bij elkaar geweest om afstemming te creëren over de uitwisseling/overname van internationale archeologische tentoonstellingen.

Met de drie Noordelijke musea (Fries Museum, Groninger Museum en Drents Museum) is in 2019 regelmatig overleg geweest, onder andere om het collectie- en presentatiebeleid op elkaar af te stemmen. Ook met Museum de Fundatie in Zwolle is overleg geweest om een presentatie met de daarbij behorende marketinginzet in 2020 met elkaar af te stemmen. De directie van het Drents Museum heeft daarnaast reguliere overlegstructuren met de directeurs van het Drents Archief, Museum De Buitenplaats, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en het Hunebedcentrum in Borger.

Daarnaast is op regionaal en lokaal niveau regelmatig overleg geweest met andere

BIJLAGE 1

culturele partners, waarbij gezamenlijke marketing- en educatieve activiteiten zijn ontplooid.

Waardering

- **De bezoekers van het Drents Museum waarderen het museum met een tevredenheidscijfer van een 7,5 of hoger:**
  - Als algemene waardering
  - Voor de kwaliteit van de tijdelijke tentoonstellingen
  - Voor publieksbegeleiding
  - Voor de informatie bij de vaste en tijdelijke presentaties

2019 was het jaar waarin het Drents Museum voor de tentoonstelling *Iran – Bakermat van de beschaving* de Museumtijdschrift Tentoonstellingsprijs ontving: een publieksprijs voor de beste tentoonstelling in Nederland van het afgelopen culturele jaar (augustus 2018 t/m juli 2019). De kwalitatief hoogstaande totaalervaring, de spectaculaire vormgeving en de duidelijke, toegankelijke informatie werden door het stemmende publiek zeer op prijs gesteld. De gewonnen cheque van

10.000 euro gaat het museum het komende jaar inzetten voor het aanbrengen van een traplift in de tentoonstellingszaal om deze ruimte nog beter toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Daarnaast ontving het museum voor deze tentoonstelling de YOUuniversal Award, de publieksprijs van de Global Fine Art Awards 2018 en een nominatie van de Cultuurmarketing Award. De bezoekers waardeerden het Drents Museum in 2019 met een gemiddeld cijfer van 8,6.

- **Het onderwijs waardeert de inhoudelijke en didactische kwaliteit en de originaliteit van de cultuuronderwijsprogramma's en – begeleiding met een tevredenheidscijfer van een 7,5 of hoger.**

Ook in 2019 is het onderwijs weer tevreden over de aangeboden programma's. Volgens onderzoek uitgevoerd door Kunst & Cultuur Drenthe, beoordeelde 61,3 % van de leerkrachten de Historische Ontmoeting met een 'uitstekend' en 38,7 % met een goed. Bij Mysterie in het Veen lagen deze percentages op respectievelijk 26,7 en 53,3%.

Versterken vestigingsklimaat en vrijetijdseconomie door inzet van kunst en cultuur.

- **Het Drents Museum trekt tenminste 75% bezoekers van buiten Drenthe**

In 2019 kwam 83% van de bezoekers van buiten Drenthe.

- **Het Drents Museum trekt tenminste 60% bezoekers die speciaal voor het museum komen c.q. voor de tijdelijke tentoonstellingen naar Drenthe/Assen komen.**

75% van onze bezoekers kwam speciaal naar Drenthe/Assen voor de tijdelijke tentoonstellingen.

- **Het Drents Museum benut de kansen die de vergrijzing c.q. het groeiend aantal actieve senioren (nu 15% van de bevolking; in 2026 bijna 22% van de bevolking) biedt dat beschikt over een relatief hoog opleidings- en welvaarniveau om meer inkomsten te genereren (onder andere versterken en professionaliseren vriendenbeleid c.q. relatiemarketing, inzet als**

BIJLAGE 1

vrijwilligers, cursusaanbod, verrijken collectie). Recreatie, extended learning en aantrekkelijke vormen van (vrije)tijdsbesteding zijn voor de babyboom generatie van groot belang.

Het Drents Museum ontvangt elk jaar veel reguliere museumbezoekers, over het algemeen actieve ouderen, die tijd en geld hebben om te reizen en die met name afkomen op de grote, tijdelijke tentoonstellingen. In 2019 was 63% van onze bezoekers 60+ en veelal in het bezit van een Museumkaart. Voor kwetsbare ouderen in een hogere leeftijdscategorie werden speciale programma's op maat aangeboden in kleine groepen, waaronder het programma Onvergetelijk Drents Museum.

Het Nationaal Ouderenfonds en De Museum Plus Bus brachten in 2019 in totaal 1.044 ouderen die niet meer zelfstandig konden reizen naar het Drents Museum toe.

49 Loyale vrijwilligers waren in 2019 betrokken bij het museum, waaronder veel ouderen die na hun werkzame leeftijd een plezierige- leerzame- en waardevolle tijd in het museum willen doorbrengen. De

toegevoegde waarde van deze vrijwilligers als gastheer/vrouw bij de Informatiebalie, assistent bij educatie of medewerker bij research en registratie was groot.

- **Het Drents Museum zorgt ervoor dat museale objecten online beschikbaar zijn voor cultureel en toeristisch waardevolle locaties in Drenthe, zowel ten behoeve van routes in AnnoDrenthe.nu, en via relevante websites als www.drenthe.nl. Onder cultureel en toeristisch waardevolle locaties vallen in ieder geval het potentieel Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid (Frederiksoord/Veenhuizen), (70-88 jaar), het Drentsche Aa-gebied, het Holtingerveld en (Geopark) De Hondsrug.**

Op de in 2019 vernieuwde website van het Platform Drentse Musea (drentsemusea.nl) staan 3.010 objecten uit de collectie van het Drents Museum. Deze website is gekoppeld aan de portalsite drenthe.nl van Marketing Drenthe en de data van de website waren ook beschikbaar via AnnoDrenthe.nu (deze website is inmiddels niet meer online).

Meerdere (inter)nationale portals en social media platforms uit de (kunst)historische en toeristische hoek hebben ook in 2019 weer gebruik gemaakt van objecten uit onze collectie of een bruikleenobject uit een tijdelijke tentoonstelling.

- **Het Drents Museum onderzoekt of het actiever kan opereren in de markt voor korte stedentrips en korte cultuur/ en natuurvakanties, samen met hotelketens en bungalowparken. Natuurlijk gericht op heel Nederland, maar ook in de grensstreek met Duitsland en op bezoekers uit België.**

Het Drents Museum is de museale parel van Drenthe en wordt daardoor bij veel toeristische accommodaties en marktpartijen als arrangement in het toeristische pakket opgenomen. Hiervoor hanteert het museum een gereduceerd tarief.

Bij de tentoonstelling *Egbert Streuer* is de motorroute 'In de slipstream van Egbert Streuer' ontwikkeld, waarbij de voormalige wegracecoureur een fraaie route van ongeveer 150 kilometer in Drenthe heeft

BIJLAGE 1

---

uitgezet, langs zijn favoriete dorpjes, interessante bezienswaardigheden, de mooiste vergezichten en natuurlijk langs de plaatsen waar hij zijn grootste successen vierde. De route werd gratis aangeboden via de website van het museum.

Bij *Barbizon van het Noorden* is in samenwerking met het Drentse Landschap en VVV Assen een busarrangement georganiseerd langs de dorpen waar de schilderijen uit de tentoonstelling geschilderd zijn. Een wandelroute is in december verschenen in het Dagblad van het Noorden

BIJLAGE 2

FACTS & FIGURES

TENTOONSTELLINGEN EN PRESENTATIES

8,6 is het algemene waarderingscijfer voor het museum en de tentoonstellingen, waarvan:

8,5 voor *Nubië*

9,1 voor *Sprezzatura*

3 INTERNATIONALE TENTOONSTELLINGEN

Nubië – Land van de zwarte Farao's

16 december 2018 t/m 5 mei 2019

De Egyptische farao's kennen we allemaal. Maar dat ten zuiden van Egypte, in het Nijlgebied van het huidige Soedan, koningen en farao's woonden die de macht van de Egyptenaren evenaarden, is minder bekend. Deze tentoonstelling toonde het mysterie van het oude Nubië en liet bezoekers kennismaken met de schatten van de Nubiërs. Ruim 300 objecten uit de Nubische collectie van het Museum of Fine Arts Boston kwamen hiervoor naar Assen.

Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910)

2 juni 2019 t/m 3 november 2019

In de tentoonstelling *Sprezzatura* stond het werk van maar liefst veertig schilders uit heel Italië centraal, onder wie Antonio Mancini, Federico Zandomenighi, Giovanni Segantini, Giacomo Favretto en Giuseppe Pellizza. In totaal schitterden er 69 Italiaanse meesterwerken. Zo liet het Drents Museum het Nederlandse publiek kennismaken met de ongekende kwaliteit en schoonheid van de Italiaanse 19de-eeuwse schilderkunst. De schilderijen waren afkomstig uit prominente Italiaanse museale collecties, waaronder het Uffizi Museum in Florence. Een groot deel was niet eerder in Nederland te zien.

Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950

24 november 2019 t/m 22 maart 2020

In het najaar van 2019 ging een langgekoesterde wens van het Drents Museum in vervulling. In de tentoonstelling *Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950* presenteerde het museum werk van grote

kunstenaren uit de 19de en 20ste eeuw die de natuur van Drenthe ontdekten en op het doek vastlegden. Kunstwerken van onder meer Jozef Israëls, Hendrik Willem Mesdag en Vincent van Gogh lieten het unieke karakter van Drenthe zien. Voor deze tentoonstelling werd samengewerkt met Stichting Het Drentse Landschap. Het Drents Museum en Het Drentse Landschap ontwikkelden een verrassend randprogramma waarbij kunst, cultuur en natuur op een bijzondere manier samengingen.

5 TENTOONSTELLINGEN

De Zaak Vermaning – Over een markant amateurarcheoloog in Drenthe

8 juli 2018 t/m 13 januari 2019

In januari 1965 deed messen-, scharen- en grasmaaimachineslijper Tjerk Vermaning (1929-1987) een archeologische vondst die hem in één klap tot de bekendste amateurarcheoloog van Nederland maakte. Hij ontdekte vuurstenen werktuigen die zo'n 50.000 jaar geleden door Neanderthalers gemaakt zouden zijn. De vondst was het begin van een

BIJLAGE 2

geruchtmakende periode in de Nederlandse archeologie. In de tentoonstelling *De Zaak Vermaning* stond het leven van deze markante amateurarcheoloog centraal.

Vier jaargetijden – De collectie 1885-1935

16 september 2017 t/m 3 maart 2019

De sierkunstenaars van de Nieuwe Kunst en Art Deco haalden hun inspiratie uit de natuur en waren gefascineerd door de wisseling van de seizoenen. Elementen uit de natuur werden soms heel waarheidsgetrouw en soms sterk vereenvoudigd toegepast als versieringsmotief. De metamorfose van de natuur werd getoond aan de hand van schilderijen en voorwerpen uit de eigen collectie van het Drents Museum.

Carolein Smit – L'amour fou

4 november 2018 t/m 3 maart 2019

De keramische beelden van Carolein Smit (1960) vallen op door hun materiaalbehandeling en experimentele uiterlijk. In haar werk spelen dieren vaak een belangrijke rol. Ze dragen betekenissen met zich mee die hun oorsprong vinden in oude kunst, geschiedenis, religie,

mythen en sagen. In de tentoonstelling werd werk getoond van de afgelopen vijf jaar. Het was voor het eerst dat het werk van Smit in een Nederlands museum te zien was.

Egbert Streuer – Nederlands meest succesvolle wegracecoureur

10 februari 2019 t/m 1 september 2019

De in Assen geboren Egbert Streuer stond centraal in deze tentoonstelling. Met zijn ruige baard en imposante snor was hij in de jaren 80 en 90 een opvallende verschijning op de internationale motorcircuits. Maar bovenal viel hij op door zijn uitzonderlijke sportprestaties: drie keer wereldkampioen met bakkenist Bernard Schnieders in de zijspanklasse en twee maal winnaar van de TT in Assen.

De wijde wereld van Cornelis Pijnacker

11 mei 2019 t/m 1 september 2019

De eerste kaart van Drenthe uit 1634 was de liefhebberij van een bijzonder man, Cornelis Pijnacker (1570-1645). Hij maakte een plattegrond van de gehele provincie Drenthe waarop de veengebieden, de rivieren en

kanalen én de belangrijkste wegen te zien zijn. Pijnacker was geen cartograaf, maar hoogleraar in de rechtsgeleerdheid (onder andere in Groningen). Ook reisde hij twee maal als ambassadeur naar Noord-Afrika. Roelof van Echten, gedeputeerde en later drost van Drenthe, haalde Pijnacker in 1629 naar Drenthe als zijn juridisch adviseur. Pijnackers liefde voor kaarten kwam hem goed uit, want Van Echten wilde zijn gewest opstoten in de vaart der volkeren. Deze tentoonstelling kwam tot stand in samenwerking met het Drents Archief.

1 PRESENTATIE**Het Zwaard van Echten**

16 oktober 2018 t/m 3 maart 2019

Het Zwaard van Echten is een zo goed als compleet bronzen zwaard van ongeveer 3600 jaar oud dat gevonden werd in een beekdal tussen Hoogeveen en Echten. Opvallend zijn de vervormingen van het lange zwaard. Aangenomen wordt dat het moedwillig verbogen werd opdat het niet meer kon worden gebruikt. Het zwaard maakte mogelijk deel uit van een overgangsrитуел. In heel Nederland

BIJLAGE 2

zijn slechts een paar vergelijkbare vondsten bekend. Om de bezoekers een indruk van de originele staat van het wapen te geven, vroeg het Drents Museum de Noorse archeoloog Ørjan Engedal om een replica te maken. Het origineel en de replica werden getoond in een kleine presentatie.

2 TENTOONSTELLINGEN ROND AANWINSTEN**In dank aanvaard: Matthijs Röling**

17 maart 2019 t/m 25 augustus 2019

In deze tentoonstelling toonde het museum een groot aantal werken van Matthijs Röling (Oostkapelle, 1943) uit de particuliere collecties van Cees Röling en Ad en Willy Adriaansen. De documentaire M.R., waarin Röling terugblijkt op zijn kunstcarrière, was te zien bij de expositie.

**Gustaaf van de Wall Perné (1877-1911) –
Schenking uit de collectie M. Rumpff**

12 mei 2019 t/m 9 februari 2020

De heer M. Rumpff heeft zonder meer de meest belangwekkende werken van de Nederlandse kunstenaar Gustaaf van de Wall Perné verzameld.

De collectie is divers en bestaat uit schilderijen, werken op papier (tekeningen, aquarellen, originele boekillustraties en versieringen), boekbanden, houten decoratiestukken afkomstig uit Gustaafs atelierwoning en een meubelstuk. Rumpff heeft zijn verzameling geschonken aan de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed die het in langdurig bruikleen heeft ondergebracht bij het Drents Museum. In de expositie werden de belangrijkste werken van Van de Wall Perné getoond.

**5 TENTOONSTELLINGEN IN KINK
(KUNST IN DE NIEUWE KOLK)****Rob Mulder – It's bigger than me**

25 november 2018 t/m 6 januari 2019

Het werk dat Rob Mulder als conceptueel kunstenaar maakt is spannend, humorvol en indringend. In de tentoonstelling nodigde hij de bezoeker uit om tot interactie over te gaan en zo gevoelens van afscheid, verleiding, woede en zelfspot te delen. Dat deed hij aan de hand van twee video-installaties, vier installaties en drie kunstwerken.

De Moeder de Vrouw

15 januari t/m 13 april 2019

Met deze tentoonstelling sloot het Drents Museum aan op het veelbesproken Boekenweekthema van 2019: *De moeder de vrouw*. Meer dan vijftig schilderijen, tekeningen, grafiek en nieuwe media gaven een beeld van de verandering in de rollen van vrouwen in de periode 1885 tot 2014. Het getoonde werk kwam uit de eigen collectie van het Drents Museum, aangevuld met bruiklenen uit verzamelingen van kunstenaars en verschillende musea.

Academie Minerva – The Way We Work

25 april t/m 21 juni 2019

In deze experimentele presentatie onderzochten eerstejaars kunststudenten van het Frank Mohr Instituut uit Groningen (FMI, Instituut voor Voortgezet Hoger Kunstonderwijs, Onderzoek en Nieuwe Media van Academie Minerva,) voorwaarden voor-, vormen van- en ideeën over samenwerking en het gezamenlijk presenteren van hun werk. Samen met hun (gast)docenten onderzochten ze de verschillende facetten van het maken van een

BIJLAGE 2

tentoonstelling. Na een eerste experiment in het academiegebouw gingen de studenten aan de slag in Assen. Hier maakten ze in de loop van enkele maanden drie tentoonstellingen met elk een informele opening. De tentoonstellingen hadden een open structuur waarbij discussies, uitwisseling van gezichtspunten en verschuivingen in de presentaties waren toegestaan. Vragen als ‘Hoe verhouden we ons tot elkaar?’ en ‘Hoe kunnen we samenwerken?’ vormden de basis van dit project.

Tegenbeeld

9 juli t/m 15 september 2019

Als opmaat naar de 13e editie van Kunst aan de Vaart was in KINK de tentoonstelling *Tegenbeeld* te zien, met werk van de kunstenaars Albert Geertjes en Sarianne Breuker. Geertjes (art and furniture) is ontwerper en werkt o.a. met glas, terwijl Breuker (fine artist) met name grote schilderijen maakt. Hiermee gingen de twee oud-Assenaren terug naar hun roots. In de tentoonstelling lieten ze de ontwikkeling zien die ze hebben doorgemaakt, in professionele en in creatieve zin.

Alle Jong – Mijne Kinderlijke Traanen

24 september 2019 t/m 22 februari 2020

Alle Jong (Hemrik, 1988) bekijkt de wereld vanuit het verleden. Dat verleden werkt diep door in zijn gedachten, zijn taal en zijn beelden. Hij verwerkt oude prenten en echte historische documenten of schilderijen in nieuwe tekeningen en eigentijdse installaties. Door heden en verleden op deze manier te verbinden, hoopt hij het verleden te redden van de vergetelheid en het leven dieper te doorgronden. De titel van deze tentoonstelling was afgeleid van het gelijknamige boek van Maria Post uit 1792. Daarin beschrijft zij wat ze voelde bij de dood van haar moeder.

3 EXTERNE TENTOONSTELLINGEN

National Museum of Iran, Teheran, Iran

2 oktober 2018 t/m 31 augustus 2019

Het Drents Museum heeft een tentoonstelling met maar liefst 320 voorwerpen uit de Drents Museumcollectie (archeologie, art nouveau/ art deco en schilderkunst) samengesteld voor het National Museum of Iran. Een groot deel

van de voorwerpen was nog nooit buiten Nederland tentoongesteld. De tentoonstelling is voortgekomen uit de collegiale samenwerking voor de tentoonstelling *Iran – Bakermat van de beschaving* in Assen.

MARQ Museo Arqueológico de Alicante, Alicante, Spanje

14 maart t/m 31 augustus 2019

De grote Irantentoonstelling, die eerder in het Drents Museum te zien was, is doorgereisd naar ons Spaanse partnermuseum MARQ. Hoewel het tentoonstellingsconcept en de objecten dezelfde waren als in Assen, werd de vormgeving aangepast aan de ruimtes van het MARQ.

UMCG, Groningen

Art Nouveau en Art Deco keramiek uit de collectie van het Drents Museum

21 december 2018 t/m 24 maart 2019

In 2017 verblijdde het echtpaar Hogeweg het Drents Museum met een grote schenking van met name Nederlands sieraardewerk uit de Art Deco- en Art Nouveauperiode. In de tentoon-

BIJLAGE 2

stelling werden vijf keramiekfabrieken belicht die samen een goed beeld geven van de gevarieerdheid en hoge kwaliteit van het Nederlandse sieraardewerk uit deze periode.

PUBLIEK & PARTNERS

In totaal hebben 164.998 bezoekers het Drents Museum in 2019 bezocht. 5.960 bezoekers brachten een bezoek aan Kunst in de Nieuw Kolk (KINK) en 283 bezoekers bezochten activiteiten van het museum op externe locaties. Dat brengt het totaal op 171.241 bezoekers.

Bezoekersprofiel

Van de ondervraagde bezoekers is:

- 63 % vrouw
- 27 % man
- 83 % kwam van buiten Drenthe
- 75 % kwam speciaal voor de tijdelijke tentoonstellingen
- 46 % bezocht het museum met partner
- 21 % bezocht het museum met vrienden
- 73 % was ouder dan 60 jaar
- 55 % was samenwonend/getrouwd/had geen thuiswonende kinderen

- 31 % was alleenstaand, had geen thuiswonende kinderen
- 55 % kwam met de auto
- 36 % kwam met de trein

Bezoekers waren geïnformeerd via:

- 36 % artikel of recensie
- 19 % website Drents Museum
- 16 % advertentie in krant/tijdschrift
- 16 % vrienden/familie of kennissen

60 % van de bezoekers heeft een bezoek gebracht aan Grandcafé Krul

Media

50 persberichten zijn door de afdeling Marketing & Communicatie verstuurd

1.466 artikelen zijn regionaal en landelijk over het museum verschenen met een totaalbereik van 63.437.356, waarvan € 3.553.367,81 aan advertentiewaarde voor gepubliceerde artikelen, onder andere:

- € 250.774,65 voor *Nubië* (bereik: 3.303.509)
- € 453.271,62 voor *Egbert Streuer* (bereik: 6.784.441)

- € 740.119,28 voor *Sprezzatura* (bereik: 10.629.533)

5 landelijke televisie-uitzendingen over het Drents Museum, waaronder:

- 1 uitzending over Iran bij EenVandaag
- 1 uitzending over het meisje van Yde bij Ondertussen in Nederland, RTL 4
- 1 uitzending over Het onkruidverbrandertje bij het NOS-journaal

17 regionale televisie-uitzendingen

23 regionale radioreportages

10 landelijke radioreportages, waaronder:

- 3 uitzendingen over de gewonnen Global Fine Art Award met tentoonstelling *Iran* bij Radio 2, 4 en 5
- 1 uitzending over *Sprezzatura* bij Radio 4
- 1 uitzending over het paar van Weerdinge bij Radio 5

2.343 artikelen zijn digitaal over het museum verschenen, waarvan € 396.132,84 aan advertentiewaarde

BIJLAGE 2**Social media**

- 341.165 unieke bezoekers van de website www.drentsmuseum.nl
- 2,02 minuten was de gemiddelde verblijfsduur van de bezoeker op de website
- 3.302.838 personen bereikt op Facebook
- 11.246 ‘likes’ op Facebook
- 1.309.610 tweetweergaven
- 10.361 @DrentsMuseum-volgers op Twitter
- 3.909 volgers op Instagram
- 9.837 personen ontvingen de digitale nieuwsbrief van het Drents Museum

Waardering

- 8,6 is het waarderingscijfer voor de gastvrijheid van het museum
- 8,5 is het waarderingscijfer voor de informatievoorziening bij de tijdelijke tentoonstellingen
- 8,5 is het waarderingscijfer voor de Museumshop
- 8,6 is het waarderingscijfer voor Grandcafé Krul
- 8,4 is het waarderingscijfer voor het Drents Museum van de bezoekers op Zoover.nl. Op Tripadvisor wordt het museum beoordeeld met 4,5 sterren

Acties

18 joint promotion acties met onder andere:

- BankGiro Loterij
- Nationale Postcode Loterij
- TT Festival
- NS SPOOR
- ANWB
- NMV Museumkaart
- SRC
- Het Drentse Landschap
- NDC Mediagroep
- Rabobank

Publieksbeurzen

3 Publieksbeurzen:

- Italië Evenement
- Uitmarkt Amsterdam
- Preuvenement Assen
- Noorderzondag Groningen

Educatie

Onderwijs:

- 6661 leerlingen basis en voortgezet onderwijs, waarvan
- 3797 leerlingen Primair Onderwijs
  - 1413 leerlingen Voortgezet Onderwijs

- 1451 leerlingen Primair Onderwijs programma's Culturele Mobiliteit (CulMo), waarvan:
  - 1207 leerlingen CulMo Sigismund combi-programma Drents Museum/Drents Archief
  - 63 leerlingen CulMo Nubië
  - 101 leerlingen CulMo Egbert Streuer (pilot)
  - 80 leerlingen CulMo Werelderfgoed

Lezingen:

92 gratis lezingen, met in totaal 9.265 bezoekers

7 Te gast in het Drents Museum-lezingen

10 arrangementen van de Vrije Academie, waarvan:

- 7 lezingen voor de leden, 1 studiedag en
- 2 collegereeksen voor de leden

Publieksevenementen

2 grote openingen:

- Sprezzatura: 450 gasten en 461 Vrienden
- Barbizon van het Noorden: 263 gasten en 610 Vrienden

1 middelgrote opening:

Egbert Streuer: 541 gasten

BIJLAGE 2

6 kleine openingen:

- 2 in KINK
- 4 in het Drents Museum

Arrangementen met derden:

- BankGiro Loterij Open Dagen, circa 1.400 bezoekers
- Midnight Walk, circa 2.000 deelnemers,
- Nieuwe inwoners Gemeente Assen, 129
- WK dammen in het Drents Museum
- Museumkaartarrangement
- Trouw in het Land (debat over zingeving), 120 bezoekers

MuseumPlusBus:

- 25 keer, 1.014 bezoekers

Diverse publieksactiviteiten:

- Open Monumentendag 2019
- Dag van de Drentse Geschiedenis
- Opa- en Omadagen
- Oktobermaand Kindermaand
- Boekenfest 2019
- Portrettekenen
- Kostuumshow
- Ode aan de Vrouw
- Kinderworkshop Pimp your Picture

Arrangementen en programma's

137 Rondleidingen, met in totaal 2146 deelnemers, waarvan op maat:

- 5 rondleidingen Musea in Gebaren
- 2 rondleidingen Onvergetelijk Drents Museum
- 2 rondleidingen voor het Nationaal Ouderenfonds
- 1 rondleiding voor Van Boeijen Noord
- 1 rondleiding voor blinden en slechtzienden
- 7 instap rondleidingen Streuer

3 exclusieve lezingen voor elk 120 bezoekers

10 huwelijken

11 kinderfeestjes

Zaalverhuur

73 zakelijke bijeenkomsten, waarvan zaalverhuur:

- 1 keer Abdijkerk
- 45 keer Statenzaal
- 12 keer GS-zaal
- 10 keer Trouwzaal
- en een aantal bijeenkomsten in Grandcafé Krul/ witte ruimte en KINK

MUSEUMSHOP

Uitgave per bezoeker museum € 2,81 (excl. btw)

€ 463.237,- (excl. btw) was de omzet van de Museumshop

€ 46.759,- bijdrage aan exploitatie

De Museumshop wordt in eigen beheer geëxploiteerd

GRANDCAFÉ KRUL

€ 605.110,- was de omzet van Grandcafé Krul

€ 65.212,- bijdrage aan exploitatie

De exploitatie van Grandcafé Krul is uitbesteed aan de Vermaat Groep Bos&Bos overgenomen door de Vermaat Groep.

BIJLAGE 2

DEVELOPMENT

Het Drents Museum wordt ondersteund door:

- 3 hoofdsponsors:
NAM, WMD en ING
- 1 sponsor:
SRC Reizen
- 2 begunstigers:
BankGiro Loterij en Stichting Beringer Hazewinkel
- 1 subsidieverstrekker:
provincie Drenthe
- 1 exploitatiebijdrage KINK:
Gemeente Assen
- Cofinanciers tijdelijke tentoonstellingen:
Turing Foundation, Fonds21, Prins Bernhard Cultuurfonds, Mondriaan Fonds, Instituto Italiano di Cultura, Claas van Gorcum Fonds, MTN accountants adviseurs, LDP International BV, Stichting Van Achterbergh Domhof, provincie Drenthe
- 2.190 Drents Museum Vrienden
- 12 Drents Museum Drost
- 72 Drents Museum Businessclubleden, waarvan 5 nieuwe leden en 2 die geen naamsbekendheid willen: abcnova, A. De Boer Vastgoed, Afier accountants en adviseurs,

AlbertsKleve, bureau voor grafisch ontwerp BNO, Alpha Adviesbureau, Argo Schoonmaakbedrijf B.V., Atlas Letselschade, Bierens van Boven advocaten, Boer en Croon, Bloemsma+Faassen, Bos&Bos Catering BV, Boutiquehotel De Gouverneur, Bouwmij Hendriks, Bureau Meesterschap, Comfort Payroll, Destic, DNK, Doornbos Suringar Wiersema Advocaten| Mediators, draaijer+partners, drukkerij Van Gorcum, Effektief, Eijsink, Financieel-gezond.nl, Gemeente Assen, Gemeente de Wolden, Gemeente Groningen Dienst ROEZ, Gemeente Hoogeveen, Gemeente Midden-Drenthe, Gemeente Westerveld, GGZ Drenthe, Greenledwalls, Heyday Facility Management, Hof van Saksen, Hotel van der Valk Assen, Hotel De Jonge, ING, JAV Studio's, Karmelieten BV, KLOK Onderhoud- en Afbouwgroep B.V., Koninklijke van Gorcum, Lanting Reizen, Leijdsman Elektro bv, Liff Assen, McDonald's, MTN accountants adviseurs, Multicopy Assen, Newz Marketing en Media, Notariskantoor Tijdhof, Daverschot & De Jong Posthumus, Oving, Ploegmakers Beheer b.v., Preadyz, Rabobank Assen en Noord-Drenthe, REIN Advocaten & Adviseurs, RTV Drenthe, SRC Reizen, Sunoil Biodiesel, Switch IT

Solutions, TCA Telecom & ICT, Trip Advocaten & Notarissen, TSC Crowd Management, Univé Noord-Nederland, UNP accountants adviseurs, Virol, Warenhuis Vanderveen Assen, Watter B.V., Wbooks, WelZovijs Nederland, Ziengs, Zorggroep Drenthe

Georganiseerd in 2019:

- 7 netwerkbijeenkomsten, waaronder de Mossel&More party
- 1 Businessclubreis naar Iran (15 t/m 22 juni)
- 1 Vriendenreis naar Iran (1 t/m 14 maart)
- 2x deelname Business-to-Business beurzen:
  - Promotiedagen Drenthe, DNK (16 april)
  - Promotiedagen Noord-Nederland, Groningen (5 en 6 november)
- 2 Vriendenbijeenkomsten:
  - Preview *Sprezzatura* (1 juni)
  - Preview *Barbizon van het Noorden* (23 november)

BIJLAGE 2**PERSONEEL**

Het Drents Museum heeft

- 46 vaste medewerkers (40 fte)
- 20 medewerkers via inhuur (6,4 fte)
- 49 vrijwilligers, waarvan
  - 40 bij de informatiebalie
  - 9 bij de afdeling Educatie en het depot
- 13 stagiaires
- 1 gedetacheerde medewerker

In 2019 zijn

- 5 personen uit dienst gegaan, van wie 1 door overlijden
- 1 persoon aangenomen
- circa 5 personen ingehuurd van beveiligingspartner TSC Crowd Management
- In 2019 bedroeg het ziekteverzuim 8,61 %. Het hoge percentage werd vooral veroorzaakt door langdurig ziekteverzuim, niet werkgerelateerd.

FINANCIËN

- € 10.004.845 bedraagt de jaaromzet van het Drents Museum
- 45% van deze omzet werd door het museum zelf verdiend
- 15.893 bezoekers (9%) betaalden de volle entreprijs
- 95.873 Museumkaarthouders (56%) bezochten het Drents Museum in 2019

In 2019 heeft het Drents Museum bijdragen mogen ontvangen ter ondersteuning van diverse presentaties en tentoonstellingen:

Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910)

- Turing Foundation
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Provincie Drenthe
- Fonds21
- Mondriaan Fonds

Egbert Streuer – Nederlands meest succesvolle zijspancoureur

- Prins Bernhard Cultuurfonds
- MTN Accountants & Adviseurs
- VSBfonds
- Stichting Claas van Gorcum Fonds
- Particuliere stichting

Kunst in de Nieuwe Kolk (KINK)

- VSBfonds

Inventarisatie Van Goghlocaties in Drenthe

- Provincie Drenthe

Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950

- Stichting Het Drentse Landschap

BIJLAGE 3

AANWINSTEN 2019

De collectie van het Drents Museum telt in 2019 circa 95.000 objecten, waarvan

- circa 93.200 objecten uit de provinciale collectie (waarvan 99% digitaal geregistreerd)
- circa 1.800 objecten als bruikleen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, diverse stichtingen en particulieren

De totale collectie bestaat uit circa:

- 13.500 objecten Archeologie
- 35.000 objecten Drentse geschiedenis
- 40.000 objecten Kunst 1885-1935
- 4.350 objecten Hedendaags realisme
- 2.150 objecten Numismatica

In 2019 zijn er 180 aanwinsten geregistreerd.

HEDENDAAGS REALISME**64 aanwinsten****Schenkeningen**

- Dick Pieters, schilderij 'Spatten', schenking van de heer C. Röling
- Dick Pieters, schilderij 'Het gordijn', schenking van de heer C. Röling

- Dick Pieters, schilderij 'De drenkeling', schenking van de heer C. Röling
- Dick Pieters, schilderij 'De lampion', schenking van de heer C. Röling
- Dick Pieters, schilderij 'Rondvlucht', schenking van de heer C. Röling
- Hermann Markard, tekening 'Vrouwen tors', schenking van de heer C. Röling
- Barend Blankert, schilderij 'Zittend bij de wasbak', schenking van de heer C. Röling
- Wout Muller, schilderij 'Symbiose', schenking van de heer C. Röling
- Pieter Pander, schilderij 'Zelfportret', schenking van de heer C. Röling
- Matthijs Röling, schilderij 'Drie naakte mannen op de rug gezien', schenking van de heer C. Röling
- Matthijs Röling, schilderij 'Voor Geke', schenking van de heer C. Röling
- Guus Hellegers, beeld zittende vrouw (Dieuwke Bakker), schenking van de kunstenaar
- Wout Muller, metaalobject 'Een kar om mee te zaaën', schenking van een particulier
- Hugo Tieleman, schilderij 'Mine', schenking van de heer Van Dam en mevrouw Kuiper
- Hugo Tieleman, schilderij 'Overflow', schenking van de heer Van Dam en mevrouw Kuiper

- Hugo Tieleman, 2 olieverfstudies Trans Niger Pipeline (2013), schenking van de heer Van Dam en mevrouw Kuiper
- 1/12de deel van 307 werken van kunstenaars als Matthijs Röling, Dick Pieters, Sam Drukker en Mario ter Braak, schenking van de heer A. Adriaansen en mevrouw W.J. Adriaansen-van der Stok

Aankopen

- Matthijs Röling, schilderij 'Interieur met naakt', met steun van de BankGiro Loterij
- Saskia Boelums, foto 'Landscape' #109 1/5 (Erica), met steun van de BankGiro Loterij
- Alle Jong, houtskooltekening 'At the border of Darkness', met steun van de BankGiro Loterij
- Harry Cock, foto Loofbrandende boer, Drenthe, met steun van de BankGiro Loterij

Bruiklenen

- 14 schilderijen van Matthijs Röling, langdurig bruikleen van de heer C. Röling
- 3 schilderijen van Henk Helmantel, langdurig bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, nalatenschap R. de Raad

BIJLAGE 3**DRENTSE GESCHIEDENIS****32 aanwinsten****Schenkingen**

- Beint Mankes, zwartkrijttekening ‘Geboortehuis van de kunstenaar te Eerbeek’, 1977
- Hein Kray, tekening ‘Molen van Aalden, nov 1950’
- Johannes Ates, schilderij ‘Molen bij Oudemolen’, schenking van de erven mevr. A.W. Jonker-de Boer
- Julius Jacobus van de Sande Bakhuyzen, schilderij ‘Heidelandschap in Drenthe’, schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum
- Theo Hanrath, schilderij ‘Aardappelrooiers bij Rolde’, schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum
- Breischede van hout met versiering gemaakt door Hindrik Alferink
- Zwarte hoge hoed door E. Jansen Jz. te Meppel
- Wandtegel van Sportcentrum De Timp te Assen
- Asbak met opschrift ‘Fa. R. Loopers 1910-1960’
- Gouden oorijzer met bijbehorende mutsen, een hoofdkapje en een omslagdoek
- Janny Jalving, aquarel ‘In ‘t Oosterse bos te Oud Schoonebeek’

- Luc Rengers, ontwerp affiche ‘Sound of Ymker, 1968’
- Julius Jacobus van de Sande Bakhuyzen, 4 schilderijen met Drentse landschappen, schenking van de heer Jan Hasker G. Jonkman en mevrouw Bertha Jonkman-Boerefijn
- Meidenkast uit Dwingeloo van de heer R. R. Koiter.

Aankopen

- Gouden oorijzer met twee stiften met voorhoofdsplaatje en oorhangers, met bijbehorende doos en mutsen
- 7 kabinetskommen van porselein
- Beugeltas met zilveren sluiting en ketting
- Boek ‘Epitome Rerum Romanarum’, 1744
- Gesigneerd voetbalshirt voetbalclub FC Emmen
- Drinkglas met opschrift ‘MTTK Assen’
- Vincent van Gogh, schilderij ‘Onkruid verbrandende boer’, gedeeld eigendom met het Van Gogh Museum, Amsterdam, aankoop met steun van BankGiro Loterij, Mondriaan Fonds, Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds Impressionisme/Claude Monet Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds), Provincie Drenthe, Stichting Beringer Hazewinkel, Stichting Steunfonds Drents

- Museum, Stichting Vrienden van het Drents Museum en Vincent van Gogh Stichting
- Bernard Bueninck, aquarel ‘De heide met hunebed Tynaarlo’, met steun van BankGiro Loterij
- Evert Jan Ligtelijn, schilderij ‘Boerderij in landschap’, met steun van BankGiro Loterij

KUNST 1885–1935**69 aanwinsten****Schenkingen**

- Piet C. Wagner, krijttekening ‘Mijn wil?’
- Jan Schutter, houtsnede ‘Bosgezicht’ (in oorspronkelijke lijst)
- Sjoerd Hendrik de Roos, 3 lithografieën met portretten van Arnold H. Jansen en Gerrit van der Hoef
- Johanna Haverkamp Machwirth, 1 tekening en 3 lithografieën met portretten van Gerhard Christiaan Haverkamp
- 58 vazen door Kunstaardewerfabriek St. Lukas, schenking van de heer F.H. Hoek
- Jan Eisenloeffel, zilveren bonbonschaal met email, schenking Vereniging Rembrandt
- Antoon Derkinderen, tekening ‘Antoon Molkenboer in de leeftijd van 10 jaar’

BIJLAGE 3

ARCHEOLOGIE

16 aanwinsten

Schenkingen

- Grootste deel van een halvebolvormig strijkglas, losse vondst Annen
- 10 objecten w.o. bijlen, een slijpsteen en een trechterbeker, uit de nalatenschap van J. Kalverkamp
- Bijpotje, waarschijnlijk uit een urnenveld bij Annen
- Grafvondst uit Tynaarlo, vuistbijl uit Vries en Alsengem uit Vries, deel van de collectie T. Baving
- Vuurstenen sikkel uit Zwiggelte

BIJLAGE 4

BRUIKLENEN 2019

In totaal zijn in 2019 aan 29 instellingen 587 tijdelijke bruiklenen verleend. 41 instellingen hebben langdurige bruiklenen.

Buitenlandse instellingen

- V.A.M. Design Center, Boedapest (HU), 7 augustus 2018 – 20 januari 2019, veenlijk vrouw van Zweeloo
- Clemens Sels Museum Neuss, Neuss (DE), 18 november 2018 – 10 maart 2019, 1 bank van Johan Thorn Prikker
- Reiss-Engelhorn Museen, Mannheim (DE), 16 september 2018 – 31 maart 2019, 1 object uit de collectie Drentse Geschiedenis en 5 objecten uit de collectie Archeologie
- National Museum of Iran, Teheran (IR), 2 oktober 2018 – 31 augustus 2019, 29 schilderijen, 110 stuks keramiek uit de collectie Kunst 1885-1935, 193 (sets van) objecten uit de collectie Archeologie
- Arizona Science Center, Phoenix (USA), 9 februari 2019 – 1 september 2019, veenlijk vrouw van Zweeloo
- Musée de la Cour d'Or – Metz Métropole, Metz (FR), 15 mei 2019 – 15 oktober 2019, 19 objecten uit de collectie Archeologie

- Teatro Sociale “E. Balzan”, Badia Polesine (IT), 23 mei 2019 – 15 november 2019, 4 schilderijen uit de collectie Kunst 1885-1935
- National Museum of Nature and Science, Tokio (JP), 26 oktober 2019 – 29 februari 2020, 5 objecten uit de collectie Archeologie
- Carnegie Science Center, Pittsburgh (USA), 18 september 2019 – 19 april 2020, veenlijk vrouw van Zweeloo

Geregistreeerde instellingen

- Keramiekmuseum Princessehof, Leeuwarden, 2 juni 2018 – 30 juni 2019, 4 objecten uit de collectie Kunst 1885-1935
- Kröller-Müller Museum, Otterlo, 29 september 2018 – 4 februari 2019, 7 objecten uit de collectie Kunst 1885-1935
- Het Noordbrabants Museum, ‘s Hertogenbosch, 17 november 2018 – 7 april 2019, 3 schilderijen van Jan Sluijters
- Museum de Buitenplaats, Eelde, 12 januari 2019 – 5 mei 2019, 3 schilderijen van Piet Sebens
- Verzetsmuseum Amsterdam, Amsterdam, 10 oktober 2019 - 31 mei 2020, 4 stuks textiel uit de collectie Historie

- Keramiekmuseum Princessehof, Leeuwarden, 2 juni 2018 – 30 juni 2019, 4 objecten uit de collectie Kunst 1885-1935
- Villa Mondriaan, Winterswijk, 8 maart 2019 – 22 september 2019, 1 schilderij van Sam Drukker
- Noord-Veluws Museum, Nunspeet, 23 maart 2019 – 29 september 2019, 2 werken van Arthur Briët
- Singer Laren, Laren, 3 september 2019 – 5 januari 2020, 2 schilderijen uit de collectie Kunst 1885-1935
- Teylers Museum, Haarlem, 6 september 2019 – 5 januari 2020, 2 schilderijen van Hendrik Johannes Haverman
- Nederlands Zilvermuseum, Schoonhoven, 27 juni 2019 – 8 maart 2020, 2 stuks keramiek van C.J.A. Begeer
- Noord-Veluws Museum, Nunspeet, 5 oktober 2019 - 14 maart 2020, 1 schilderij van Bernard Janssen
- Stedelijk Museum Coevorden, Coevorden, 28 september 2019 - 29 maart 2020, 13 wapens uit de collectie Historie
- Voerman Museum, Hattem, 1 november 2019 – 15 april 2020, 1 schilderij van Jan Voerman sr.

BIJLAGE 4**Niet geregistreerde instellingen**

- Museum Thijnhof, Coevorden, 11 januari 2019 – 3 maart 2019, 17 werken van Erasmus Bernhard van Dulmen Krumpelman
- UMCG, Groningen, 19 december 2018 – 24 maart 2019, 79 stuks keramiek uit de collectie Kunst 1885-1935
- Passage, afdeling Peelo-Marsdijk, Assen, 18 september 2019, 2 vaandels
- Stichting Schultehuis Diever, Diever, 14 mei 2019 – 1 november 2019, 35 objecten uit de collectie Archeologie
- Kunstencentrum K38, Roden, 8 november 2019 – 1 december 2019, 1 schilderij van Berend Groen
- C+B Museum, Grolloo, 22 april 2018 – 1 april 2020, 34 objecten met betrekking tot Cuby+Blizzards

Langdurige bruiklenen

- Bonnen Openbare School, Gieten, 1 bijl
- Breda's Museum, Breda, 1 tekening
- Drents Archief, Assen, kaarten en platen, foto's en ansichtkaarten, collectie Jan Giudici
- Drukkerijmuseum, Meppel, etspers uit atelier van Chris Lebeau

- De Nederlandsche Bank, Amsterdam, 52 zilveren munten vondst Zuidlaren
- Fries Museum, Leeuwarden, 1 schilderij
- Fries Scheepvaartmuseum, Sneek, 11 historische voorwerpen
- Gemeente Museum Helmond, Helmond, 5 werken van Dirk Nijland
- Groninger Museum, Groningen, 1 zilveren vork
- Limburgs Museum, Venlo, 1 schilderij van Willem van Konijnenburg en 1 van J.W. Pieneman
- Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Westerbork, groot aantal historische voorwerpen
- Herv. Gemeente Vledder, Vledder, Romaans doopvont
- Hunebedcentrum, Borger, groot aantal archeologische voorwerpen
- Kapiteinshuis Pekela, Groningen, spanendoos
- Museum Arnhem, Arnhem, 1 schilderij van Chris Lebeau
- Bibliotheek Hoogeveen, 2 archeologische en 3 historische voorwerpen
- Museum Vosbergen, Eelde, hobo
- Museumboerderij De Karstenhoeve, Ruinerwold, diverse historische voorwerpen

- Nationaal Vlechtmuseum, Noordwolde, 5 voorwerpen uit de collectie Kunst 1885-1935
- Natura Docet, Denekamp, 1 natuurhistorisch voorwerp
- Ned. Herv. Gemeente Anloo, diverse archeologische voorwerpen
- Ned. Herv. Gemeente Diever, Diever, bissekist
- Ned. Herv. Gemeente Dwingelloo, Dwingelloo, 2 wapenschilden
- Ned. Herv. Gemeente Norg, Norg, Romaans doopvont
- Ned. Herv. Gemeente Peize, Peize, Romaans doopvont
- Ned. Herv. Gemeente Roden, Roden, Romaans doopvont
- Ned. Herv. Gemeente Vries, Vries, Romaans doopvont
- Ned. Herv. Kerk Emmen centrum, Emmen, Romaans doopvont
- Ned. Herv. Kerk Rolde, Rolde, Romaans doopvont en diverse archeologische voorwerpen
- Ned. Herv. Kerk Zweeloo, Zweeloo, Romaans doopvont
- Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem, een kogelpotje

BIJLAGE 4

-
- Nieuwland Erfgoedcentrum, Lelystad, 2 archeologische voorwerpen
  - Provinciehuis, Assen, diverse historische voorwerpen en kunstwerken
  - Stedelijk Museum Coevorden, Coevorden, diverse archeologische en historische voorwerpen
  - Stichting Aold Daol'n, Dalen, diverse archeologische voorwerpen
  - Stichting Bourtange, Bourtange, enkele stoelen
  - Stichting Drents landschap, 1 schilderij
  - Stichting Drents landschap/Bezoekerscentrum Hijkerfeld, diverse archeologische voorwerpen
  - Stichting Drents landschap/Ottenshuus Orvelte, Orvelte, groot aantal historische voorwerpen
  - Stichting Erfgoed Muskee, Grolloo, diverse historische voorwerpen
  - Stichting Van Gogh & Drenthe, Nieuw-Amsterdam, groot aantal historische voorwerpen

BIJLAGE 5

PUBLICATIES 2019

Arentzen, W., W.A.B. van der Sanden, *Tweehonderd jaar Valtherbrug - Historiografie van een uitzonderlijk archeologisch monument II: 1847 tot heden*, in: Nieuwe Drentse Volksalmanak 2019, vol. 136, p. 153-200

Bronkhorst, A.J., J.F. Seubers, W.A.B. van der Sanden, *Van Giffen 2.0. Naar een nieuwe atlas van de Nederlandse hunebedden*, in: Nieuwe Drentse Volksalmanak 2019, vol. 136, p. 111-152

Lindhovius, W. e.a., *Sprezzatura – Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst (1860-1910)*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (WBOOKS) 2019

Rens, A.J.J., *Matthijs Röling – Keuze uit het werk*, Assen (Drents Museum)/Assen (Koninklijke Van Gorcum) 2019

Rens, A.J.J. e.a., *100x Kunst op zien Drents*, Assen (Koninklijke Van Gorcum) 2019

Rens, A.J.J. en Hiemink, M., *Monumentaal Assen – Stadsgezichten uit de collectie W.H. Berghuis*, Assen (Koninklijke Van Gorcum) 2019

Rens, A.J.J., *Barbizon van het Noorden – De ontdekking van het Drentse Landschap 1850-1950*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (WBOOKS) 2019 (gebaseerd op Rens, A.J.J., *De schilders van Drenthe*, Zwolle (WBOOKS) 2017)

Sanden, W.A.B. van der, *Where to and why? Thoughts on the meaning of the Valtherbrug bog trackway*, in: S. Arnoldussen, E.A.G. Ball, J. van Dijk, E. van Norde, N. de Vries (red), *Metaaltijden 6. Bijdragen in de studie van de Metaaltijden*, Leiden 2019, p. 259-281

Sanden, W.A.B. van der, *Bog bodies in Europe: a short introduction*, in: *Mummies of the World*, Tokyo, p. 88-93 (in het Japans)

Jitse Daniels en Fouad el Ghamarti in gesprek met Bastiaan Steffens: Nubië – Land van de Zwarte Farao's, Sub Rosa, Groniek 221 2019

Vilsteren, V.T. van, *Zo ging dat toen bij het Drents Museum – bodenvondst misbruikt als asbak*, Asser Historisch Tijdschrift p. 29-2, 12-13

Vilsteren, V.T. van & A. van Meer, *Spaansche legerpotten langs de Vecht bij Hardenberg*, Rondon den Herdenbergh p. 36-2, 7-11

Vilsteren, V.T. van, B.J.H. van Os & A. Pappot, *Twee broertjes van brons – over laatmiddeleeuwse potjes uit Donderen en Neuss*, Nieuwe Drentse Volksalmanak 136, p. 201-212

Vilsteren, V.T. van, *Schatten uit het Fries Museum – Anno Domini MCCCCXVI*, Historisch Tijdschrift Fryslân p. 25-4, 13

Vilsteren, V.T. van, *Wat doet die bronzen pot daar bij de kei van Tijnje (Fr.)?*, Paleo-aktueel 30, p. 101-110

Vilsteren, V.T. van, *Het middeleeuwse verleden van de Groote Scheere*, De Groene Gramsberger p. 18-10, 14-15

Vilsteren, V.T. van, *The English custom in De Nederlanden – over het buigen van munten in de late middeleeuwen*, De Beeldenaar p.43-6, 255-259

BIJLAGE 6

BESTUURS- EN NEVENFUNCTIES 2019

Directieleden en medewerkers van het Drents Museum hebben in 2019 naast hun werkzaamheden voor het Drents Museum een aantal bestuursfuncties en jureringen op zich genomen.

Bestuurs- en nevenfuncties algemeen directeur Harry Tupan

Bestuurder

- Stichting Drents Museum

Raad van advies

- Land Art Contemporary

Commissielid

- Raad voor Cultuur: Commissie monitoring musea culturele basisinfrastructuur 2017–2020 en Commissie sectoradvies musea

Lid

- Bedrijvensociëteit A37 Drenthe VNO-NCW Noord

Bestuur

- Platform Cultureel Hart Assen
- European Exhibition Network
- Stichting Beeldenpark De Havixhorst

Comité van aanbeveling

- Stichting Vrienden van het WZA (Wilhelmina Ziekenhuis Assen)
- Stichting SCA Jozefkerk Assen
- Stichting Struikelstenen Assen

Ambassadeur

- Literair festival Zomerzinnen

Secretaris

- Stichting Steunfonds Drents Museum

De bestuurs- en nevenfuncties zijn onbezoldigd. Voor de Raad van Cultuur geldt een onkostenvergoeding die geheel ten goede komt aan het Drents Museum.

Bestuurs- en nevenfuncties algemeen zakelijk directeur Annelies Meuleman

Bestuurder

- Stichting Drents Museum

Bestuurslid / Penningmeester

- Stichting Into Nature

Bestuurslid

- Stichting MF050

Lid

- Zakelijk directeuroverleg

Bestuurs- en nevenfuncties medewerkers Drents Museum

- Voorzitter bestuur Kunstinitiatief Voorheen De Gemeente (VhdG)
- Vicevoorzitter Platform Drentse Musea
- Bestuurslid vereniging Noordelijk Scheepvaart Museum
- Bestuurslid Sectie Kunstmusea van de Nederlandse Museumvereniging
- Bestuurslid Beeldenpark De Havixhorst
- Lid Raad voor Cultuur: monitorgroep presentatie- en postacademische instellingen, Den Haag
- Lid Raad van Advies Klassieke Academie
- Lid Raad van Toezicht Stichting Cultuurhuis Hoogeveen
- Lid Kunstgenootschap ‘Thomassen à Thuessink’ UMCG
- Lid Platform Cultureel Hart Assen

BIJLAGE 6

-
- Commissielid BFNA, Amsterdams Fonds voor de Kunsten
  - Jurylid Scriptieprijs Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst 1900
  - Jurylid GERRIT BENNER prijs voor Beeldende Kunst
  - Lid redactie Historisch Tijdschrift Fryslân
  - Adviseur Josine de Bruyn Kops Fonds en Tijl Fonds (Prins Bernhard Cultuurfonds)
  - Adviseur Mondriaan Fonds
  - Adviseur Kunstraad Groningen
  - Gastdocent Frank Mohr Instituut van Academie Minerva

